

VÝSLEDKY ÚČTU KULTURY ČR ZA ROK 2022

Praha 2024

OBSAH

1. ÚVOD	2
1.1. VYMEZENÍ A ČLENĚNÍ SEKTORU KULTURY	3
1.2. ZDROJE DAT A SOUVISEJÍCÍ PROBLÉMY	5
2. HOSPODAŘENÍ KULTURNÍCH INSTITUCÍ V ROCE 2022	7
2.1. ZDROJE FINANCOVÁNÍ KULTURY	7
2.2. MIKROEKONOMICKÝ POHLED	11
2.2.1. FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ	11
2.2.2. ZAMĚSTNANOST A MZDY	13
2.2.3. VYČÍSLENÍ ZTRÁTY V OBDOBÍ PANDEMIE COVIDU-19	16
2.2.4. INVESTICE	18
2.2.5. NATURÁLNÍ UKAZATELE	20
2.3. MAKROEKONOMICKÝ POHLED	22
2.3.1. ZÁKLADNÍ UKAZATELE	22
2.3.2. ZAHRANIČNÍ OBCHOD	24
3. ZÁVĚR	25
4. SEZNAM ZKRATEK	28
5. POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA	29
6. PŘÍLOHY	30
7. TABULKY	32

1. Úvod

Satelitní účet kultury ČR (dále také „účet kultury“) byl v návaznosti na růst významu sledování ekonomického rozměru kultury a úkol vyplývající z usnesení vlády ČR č. 1452 z roku 2008 poprvé zpracován v ověřovacím provedení za referenční rok 2009.

V roce 2015 byl usnesením vlády ČR č. 266 k návrhu Státní kulturní politiky na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025) úkol týkající se sestavování Satelitního účtu kultury prodloužen do dalšího období.

Pro první ověřovací sestavení kulturního účtu za rok 2009 byl sektor kultury vymezen v rámci dohody zainteresovaných institucí (MK ČR, resp. NIPOS a ČSÚ). Na podzim roku 2011 byl ukončen projekt ESSnet Culture organizovaný Eurostatem, jehož úkolem bylo mimo jiné i jednotné vymezení sektoru kultury v rámci celé EU. Výsledky výše uvedeného projektu byly zapracovány do novelizované metodiky sestavení kulturního účtu a staly se východiskem pro sestavení účtu za rok 2010 a následující léta. V rámci analytických prací s dlouhodobými časovými řadami těchto dat se postupem času rozsah kulturních aktivit zahrnutých do účtu rozšiřoval.

Za období roku 2022 je účet kultury zpracováván již po čtrnácté. Doznívání epidemie covid-19 v daném roce dává výsledkům tohoto zpracování specifický význam. Mimo jiné mohou posloužit ke kvantifikaci jejich negativních ekonomických dopadů na kulturu v období let 2020–2021, ve kterém se projevovala nejsilněji.

1.1. Vymezení a členění sektoru kultury

V souladu s metodikou Eurostatu a závěry pracovní skupiny [ESSnet-Culture](#) rozlišujeme následující **kulturní oblasti**. Níže jsou uvedeny pouze čtyřmístné kódy použitých činností podle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE rev. 2. Celé názvy ekonomických činností jsou rozepsány v Příloze 1.

- **kulturní dědictví:** (91.01, 91.02, 91.03, 72.20 – ekonomické činnosti týkající se archeologie, 47.78, 47.79 – pouze část ekonomických činností náležících kultuře)
- **scénické umění:** (90.01, 90.02, 90.04)
- **výtvarné umění:** (74.10, 74.20, 90.03, část sekce C náležící uměleckým řemeslům)
- **periodický a neperiodický tisk:** (58.11, 58.13, 63.91, 74.30, 47.61, 47.62)
- **audiovizuální a interaktivní média:** (58.21, 59.11, 59.12, 59.13, 59.14, 59.20, 60.10, 60.20, 47.63, 77.22)
- **architektura:** (71.11)
- **reklama:** (73.11)
- **umělecké vzdělávání:** (85.52)
- **správa kultury vč. její podpory:** (84.11, 84.12 – u obou pouze část náležící kultuře, 94.99.2)

Z praktických důvodů, souvisejících s problémy se získáním a členěním potřebných dat, je nutné výše uvedené oblasti doplnit o další blíže neurčenou oblast, pro účely této

publikace nazvanou „neznámá oblast“. Ta zahrnuje údaje, které známe pouze za celek (např. zdroje financování) a nemůžeme je proto rozčlenit do konkrétních oblastí.

V rámci jednotlivých oblastí rozeznáváme kulturní činnosti, které představují či zprostředkovávají kulturní projevy jako je např. činnost muzeí a galerií a dále kulturní služby či statky (např. konzervace a archivace v rámci muzeí). Nositele uvedených kulturních činností, popř. služeb či statků, lze také souhrnně označit za **poskytovatele kulturních statků a služeb** (dále také „poskytovatele“). Mezi ně patří např. muzea, knihovny, divadla, rozhlas či televize.

V souladu se zaměřením prováděných statistických šetření v kultuře (KULT) přiřazujeme poskytovatele (respondenty šetření) k výše vymezeným kulturním oblastem takto:

Kulturní dědictví	Scénické umění	Výtvarné umění	Periodický a neperiodický tisk	Audiovizuální a interaktivní média	Ostatní poskytovatelé
historická památka muzeum a galerie archiv knihovna	divadlo koncertní sál hudební soubor festival kulturní dům	výstavní sál	nakladatelství/ vydavatelství	výroba a distribuce audiovizuálních děl rozhlas televize	poskytovatelé, kteří nejsou zachyceni samostatně prostřednictvím statistických výkazů

Jak je z uvedeného členění patrné, např. ve velmi významné oblasti architektury se žádný jednoznačně vymezený poskytovatel – z důvodu nedostatku odpovídajících dat získávaných statistickými šetřeními – nenachází. Obvykle je rozsah kulturních oblastí širší než činnost poskytovatelů, kteří jsou do nich zařazeni. Poskytovatelé jsou tak vybranými (statisticky zvlášť sledovanými) reprezentanty jednotlivých oblastí, kteří však vyčerpávajícím způsobem celou oblast nepokrývají.

Za údaje o ostatních poskytovatelích se považují zjišťovaná data o činnosti v těch kulturních oblastech, které nelze jednoznačně přiřadit k předcházejícím poskytovatelům (např. maloobchodní prodej knih, starožitností, uměleckých předmětů, tvorba hudebních nahrávek, služby designu, aktivity zpravodajských agentur, správní činnosti ministerstva kultury a jím řízených institucí atd.).

Z podobných důvodů jako v případě oblastí – tj. nemožnosti věrohodného rozčlenění souhrnných dat – je nutné předpokládat i tzv. „neznámého poskytovatele“.

Nemalý význam mají i jiná členění kultury. V souladu s přístupem Evropské Komise dělíme kulturu v zásadě na **kulturní odvětví** a **kreativní odvětví**. První tvoří **tradiční a umělecký** sektor (výtvarné a scénické umění, kulturní dědictví) a sektor **audiovizuální a mediální** (film a video, televize a rozhlas, videohry, hudba, knihy a tisk). **Kreativní sektor** zahrnuje design, architekturu a reklamní průmysl. Jak dále uvidíme, toto členění má mimo jiné nemalý význam z pohledu uplatňování tržních

vztahů v kultuře a následně i rozdílných ekonomických výsledků kulturních oblastí (např. ekonomické činnosti v kreativním sektoru nejsou vůbec závislé na provozních dotacích na rozdíl od činností v tradičním a uměleckém sektoru).

Jak ukázaly již výsledky prvního zpracování kulturního účtu za rok 2009, z ekonomického pohledu se vine silná dělicí čára mezi tradičním uměním a režijními činnostmi (jako je správa a podpora kultury) na straně jedné a ostatními kulturními sektory na straně druhé. Mezi dříve zmíněnými lze na předním místě uvést celou oblast kulturního dědictví, dále oblast scénického a výtvarného umění (divadlo, soubory, festivaly, výstavní sály a kulturní domy) a režijní činnosti v kultuře. Tyto aktivity v zásadě nejsou finančně soběstačné a směřuje k nim 55–60 % veřejných výdajů na kulturu. Naopak tomu je v případě pořizování zvukových nahrávek, tisku, televizního a rozhlasového vysílání, výroby a distribuce audiovizuálních děl, tvorby videoher, architektonických, návrhářských a reklamních činností.

1.2. Zdroje dat a související problémy

K sestavení účtu kultury se využívají různorodá data z administrativních zdrojů i ze statistických zjišťování. Do první skupiny patří především údaje z **veřejných rozpočtů** (státní rozpočet a místní rozpočty).

Druhou skupinu tvoří zejména data získaná **šetřením v domácnostech** (statistika rodinných účtů, výběrové šetření pracovních sil) a dále statistickým zjišťováním přímo u **kulturních institucí** (pod označením KULT). Šetření v domácnostech provádí ČSÚ, který šetří také držitele licencí rozhlasového a televizního vysílání. Data od většiny dalších kulturních institucí (poskytovatelů) sbírá NIPOS (MK) pomocí výše zmíněného šetření KULT. Některá data (zejména o zpravodajských agenturách, činnosti architektů, fotografické činnosti a činnosti reklamních agentur, maloobchodu atd.) jsou získávána z podnikového zjišťování P 5-01, které provádí ČSÚ. Ze statistického zjišťování tohoto úřadu jsou získávána také data o neziskových institucích (šetření NI 1-01).

V referenčním roce 2014 byla v souladu s [novým metodickým vymezením Eurostatu](#) zkvalitněna metodika kvantifikace obratu zahraničního obchodu s kulturními službami a statky, k čemuž přispěla i specifikace výrobků uměleckých řemesel provedená Národním ústavem lidové kultury. Údaje za zahraniční obchod se zbožím jsou od referenčního roku 2021 přepočítávány aktualizovanou metodou, která reflektuje změnu vlastnictví mezi rezidenty a nerezidenty (nejedná se tedy již o statistiku pohybu zboží přes hranice).

V roce 2015 došlo k významnému posunu v souvislosti s nově využitým zdrojem dat – Výběrovým šetřením pracovních sil. Pomocí tohoto zdroje je možné odhadnout celkový rozsah pracovní síly vynaložené v kulturních aktivitách, a to jak v institucích s převažující kulturní činností, tak i mimo ně. Z důvodu zajištění vyšší spolehlivosti a eliminace výrazných meziročních výkyvů hodnot za tuto skupinu zaměstnanců jsou data uváděna počínaje referenčním rokem 2021 jako tříleté klouzavé průměry (tzn.

např. hodnota pro rok 2022 je spočítána jako průměr z hodnot roku 2021, 2022 a 2023).

Pro potřeby sestavení účtu se dále využívají různé doplňkové zdroje informací. Některé údaje o zaměstnanosti lze čerpat ze statistiky práce a mezd. Uvedená zjišťování provádí ČSÚ, který také dodává makroekonomická data z národních účtů.

Údaje o archivech má k dispozici MV ČR, vybrané informace o kinech Unie filmových distributorů atd.

Informace o některých kulturních institucích a aktivitách nezahrnutých do pravidelných statistických šetření zjišťuje NIPOS u vybraných respondentů jednorázově formou tzv. doplňkových šetření (archivey, amatérská divadla, knižní veletrhy atd.).

Počínaje referenčním rokem 2018 byly takto šetřeny i aktivity související s archeologickými nalezišti, které do té doby v plném rozsahu do kulturního účtu zahrnuté nebyly.

Na druhé straně bylo referenčním rokem 2020 – z důvodu neúplného a nejasně vymezeného souboru zpravodajských jednotek - ukončeno doplňkové šetření údajů o uměleckých řemeslech. Od referenčního roku 2021 se umělecká řemesla šetří pomocí ročního podnikového zjišťování P 5-01 ve vybraných třídách klasifikace CZ-NACE, a to ve zpravodajských jednotkách do pěti zaměstnanců. Tato změna, spolu se zvýšením věrohodnosti dat, pochopitelně přinesla i přerušení jejich časové řady začínající již roce 2011 ([viz blíže kapitola 2.2.1. Finanční hospodaření](#)).

Získáním dat však nesnáze nekončí. Je třeba se vypořádat s problémy souvisejícími s klasifikacemi (CZ-NACE, CZ-COICOP, CZ-ISCO). Údaje o kulturních činnostech jsou velmi často zahrnuté v agregovaných položkách s jinými aktivitami. V případech, kdy nejsou, bývá z úsporných důvodů výběrový soubor šetření nedostatečně velký na to, aby bylo možno získat a dopočítávat výsledky v potřebném podrobnějším členění (např. na čtyři místa CZ-NACE).

Potřebná data jsou z jednotlivých datových zdrojů dostupná v různých termínech. Data o veřejných výdajích jsou k dispozici zhruba pět měsíců po konci referenčního roku, údaje o výdajích domácností osm měsíců a o podnicích či neziskových institucích až třináct měsíců po konci referenčního roku. Podobné to je s dopočtenými údaji sbíranými od kulturních institucí (poskytovatelů). Nejpozději jsou dostupná data z Národních účtů ČSÚ (více než rok po ukončení referenčního období), která jsou navíc dodatečnými revizemi postupně zpřesňována. Výsledky účtu kultury jsou proto dostupné až cca 16 měsíců po skončení referenčního roku.

Nemalé rozdíly jsou i v kvalitě informací. Vysokou věrohodnost lze předpokládat u dat týkajících se veřejných výdajů na kulturu, která vycházejí z čerpání státního rozpočtu. Data získaná prostřednictvím statistických šetření s sebou nesou některé komplikace. Jedná se o šetření v domácnostech (rodinné účty, výběrové šetření pracovních sil), specializovaná zjišťování v kulturních institucích (výběrová statistická šetření KULT

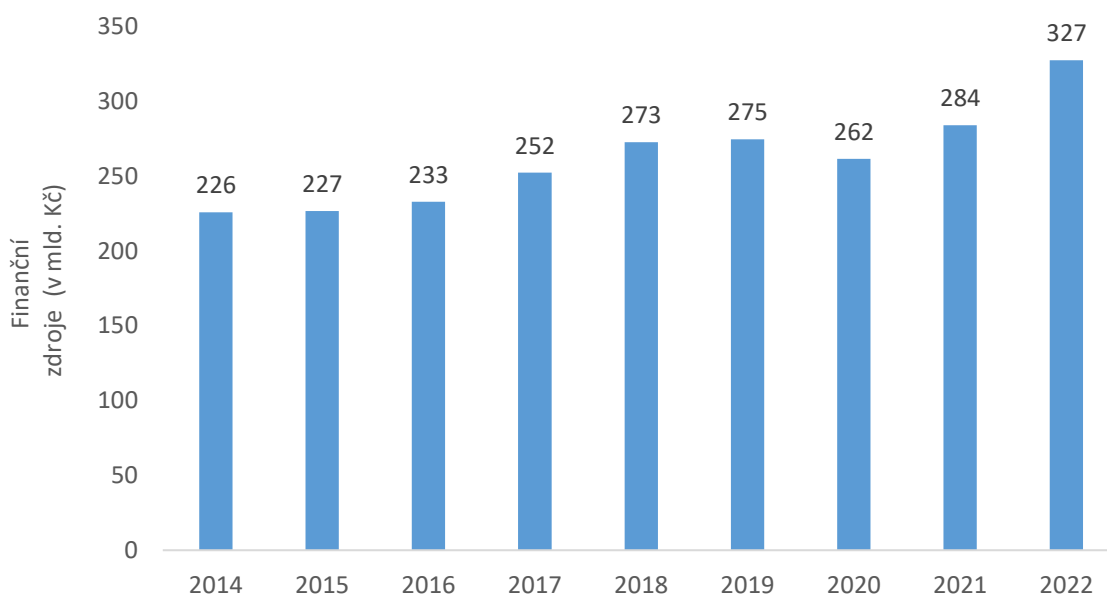
provádí NIPOS a ČSÚ) a další šetření ČSÚ v podnicích či doplňková šetření. Kvalita těchto dat je ovlivněna všemi problematickými okolnostmi, počínaje neúplností základního souboru respondentů, metodami sestavení výběrového souboru, mírou neodpovědí, úrovní dopočtů apod.

2. Hospodaření kulturních institucí v roce 2022

2.1. Zdroje financování kultury

Celková výše finančních zdrojů vstupujících do kultury meziročně vzrostla o více než 15 % a v roce 2022 dosáhla 327,3 mld. Kč. Po šesti letech, kdy se finanční zdroje v kultuře v letech 2014 až 2019 každoročně navyšovaly (v průměru o 3,8 % ročně), se v roce 2020 snížily o 4,8 % (13,1 mld. Kč). Do tohoto poklesu se výrazně promítla nemožnost či snížená možnost pořádání kulturních akcí atd. v době lockdownu v souvislosti s pandemií covidu-19.

Graf 1 Zdroje financování kultury

V roce 2021 a 2022 se v souvislosti s metodickou změnou šetření v oblasti uměleckých řemesel a také s omezením protiepidemických opatření finanční zdroje vstupující do kultury opět začaly zvyšovat. V souvislosti s vývojem v oblasti audiovizu a reklamy na tom měl největší podíl nárůst zdrojů od podniků, neziskových institucí a v menší míře i od domácností.

Co se původu finančních zdrojů týče, největší část jich tradičně pochází od podniků, na druhém místě jsou přímé výdaje domácností, na třetím veřejné rozpočty, dále pak neziskové instituce a zahraniční zdroje (uvedené pořadí se po řadu let v zásadě nemění).

Jak je zřejmé z následující tabulky zachycující strukturu finančních zdrojů v sedmiletém období (2015–2022), byly až do roku 2019 patrné tendence růstu podílu domácností na celkových zdrojích a stagnace podílu veřejných rozpočtů a podniků. V roce 2020, který byl prvním rokem pandemie covid-19, nastala výrazná změna. Prostředky pocházející z veřejných rozpočtů meziročně vzrostly téměř o 9 %, zatímco objem prostředků domácností o více než 9 % poklesl a objem finančních prostředků podniků se snížil o více než 7 %. V roce 2021 opět vzrostly finanční prostředky od podniků a domácností ve větší míře než z veřejných zdrojů. Konečně v roce 2022 se v celkových zdrojích významně zvýšil podíl podniků a neziskových institucí, a to na úkor veřejných rozpočtů a domácností. V absolutním vyjádření se zvýšily všechny složky finančních zdrojů (viz přílohová [Tabulka 1b](#)).

Tabulka 1 Podíl jednotlivých zdrojů na financování kultury v časové řadě (v %)

Původ zdroje	2015	2017	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2015	Index 2022/2021
Veřejné rozpočty	15,1	14,2	15,7	17,9	16,8	15,0	99,3	89,3
Domácnosti	19,8	19,7	20,9	19,9	20,1	18,3	92,4	91,0
Podniky	62,3	63,2	62,0	60,3	61,4	64,2	103,0	104,6
Neziskové instituce	1,6	2,2	0,7	1,1	1,0	1,8	112,5	180,0
Zahraniční zdroje	1,2	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	58,3	100,0

Zdroj: NIPOS, ČSÚ

V jednotlivých oblastech kultury je obrázek podílů zdrojů financování poněkud odlišný. **Zatímco v kulturním dědictví, scénickém umění, uměleckém vzdělávání a v činnostech správního charakteru jsou rozhodující veřejné rozpočty** (zhruba 74% všech zdrojů z veřejného sektoru směřuje do těchto oblastí), **v tržně orientovaných odvětvích** (výtvarné umění, tisk, média, architektura, reklama) **to jsou zdroje podniků a domácností.**

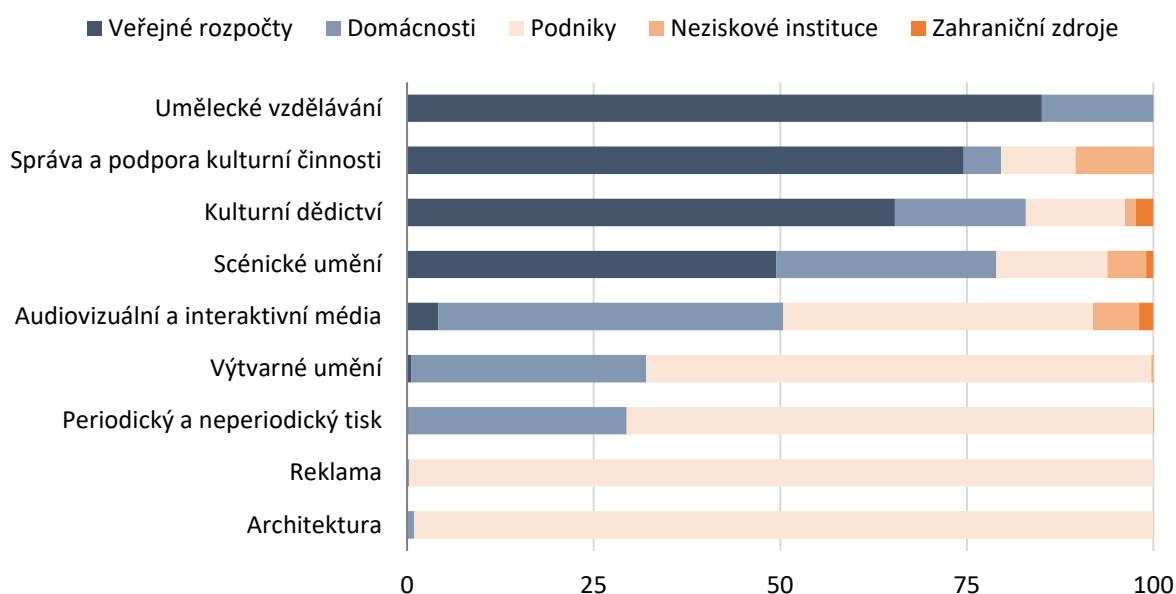
Mezi sledovanými oblastmi kultury dosáhly nejvyšší hodnoty finanční zdroje v oblasti reklamy (101,3 mld. Kč), následované oblastí audiovizuální a interaktivní média (68,7 mld. Kč) a architekturou (35,6 mld. Kč) viz přílohová [Tabulka 1a](#).

Mezi vybranými poskytovateli kulturních služeb to byla televize (26 mld. Kč), na druhém místě muzea a galerie (8,7 mld. Kč) a na třetím divadla (8,4 mld. Kč) – podrobněji viz Tabulka 2 v tabulkové příloze.

Co se týče rozdělení finančních zdrojů do jednotlivých oblastí, směřovaly zdroje z podniků zejména do reklamy (101,1 mld. Kč), architektury (35,3 mld. Kč), médií (28,5 mld. Kč) a tisku (25,1 mld. Kč). Na druhé straně méně do oborů živé umělecké tvorby, ve kterých tradičně převažuje účast zdrojů veřejných. Nejvíce zdrojů ze zahraničí a z neziskových institucí směřovalo do oblasti médií (5,5 mld. Kč).

Graf 2 Podíl jednotlivých zdrojů financování oblastí kultury v roce 2022 (v %)

Zdroj: ČSÚ, NIPOS

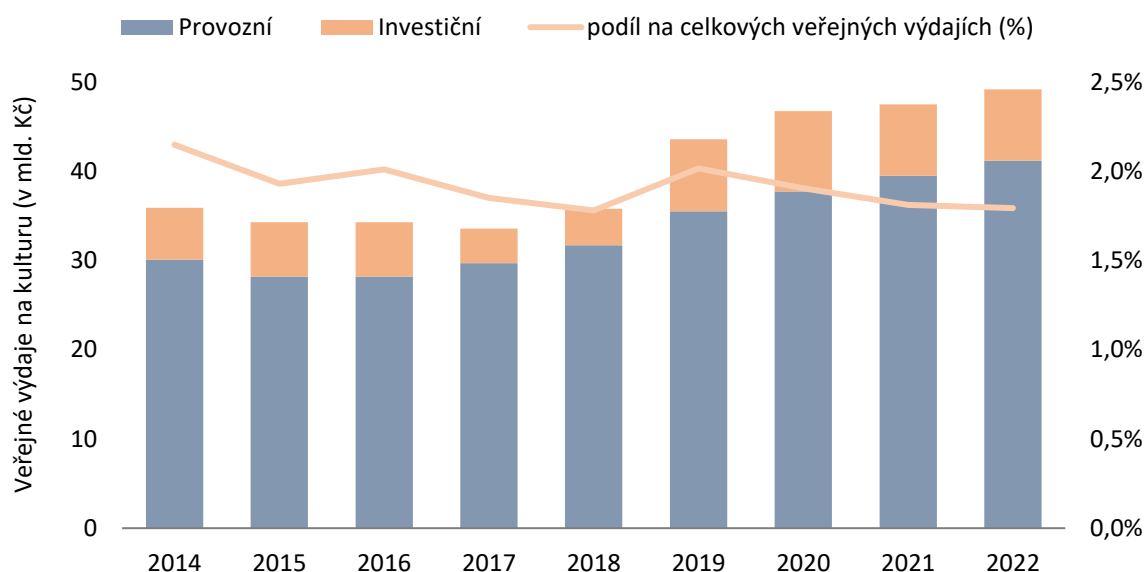
Z **veřejných rozpočtů** bylo v roce 2022 věnováno na kulturu téměř 49,2 mld. Kč, tj. o 1,7 mld. Kč (o 3,5 %) více než v roce předcházejícím. Tato částka představuje konsolidované provozní a investiční výdaje organizačních složek státu, územních samosprávných celků a státních mimorozpočtových fondů (fondu kultury a fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie).

Z celkových výdajů na kulturu z veřejných rozpočtů bylo téměř 41,2 mld. Kč určeno na provozní účely a více než 8 mld. Kč na investice. Veřejné výdaje na provoz tak v porovnání s předešlým rokem vzrostly o 4,1 %, zatímco výdaje na investice se mírně snížily. Z pohledu úrovně veřejných zdrojů bylo nejvíce vydáno na kulturu z místních rozpočtů – z obecních a městských rozpočtů (38,5 %) a z krajských rozpočtů (35,1 %). Tyto prostředky plynuly zejména do oblastí kulturního dědictví, scénického umění a uměleckého vzdělávání (dále také jen „tradiční kultura“).

Veřejné výdaje – stejně jako v roce 2021 – směřovaly zejména do tradiční kultury, která byla nejvíce postižena vládními opatřeními namířenými proti šíření pandemie covid-19. Jejich objem se však meziročně mírně snížil (o téměř 0,6 mld. Kč).

Celková **finanční částka věnovaná kultuře v roce 2022 představovala 1,79 % výdajů veřejných rozpočtů** (v předcházejícím roce to bylo 1,81 %). Jak je zřejmé, v porovnání s pandemickým rokem 2020, kdy dosáhla 1,90 %, se v předcházejících dvou letech podpora kultury z veřejných zdrojů relativně snižovala. V absolutních částce však o 2,5 mld. Kč vzrostla.

Graf 3 Veřejné výdaje na kulturu

Zdroj: Monitor státní pokladny, MF

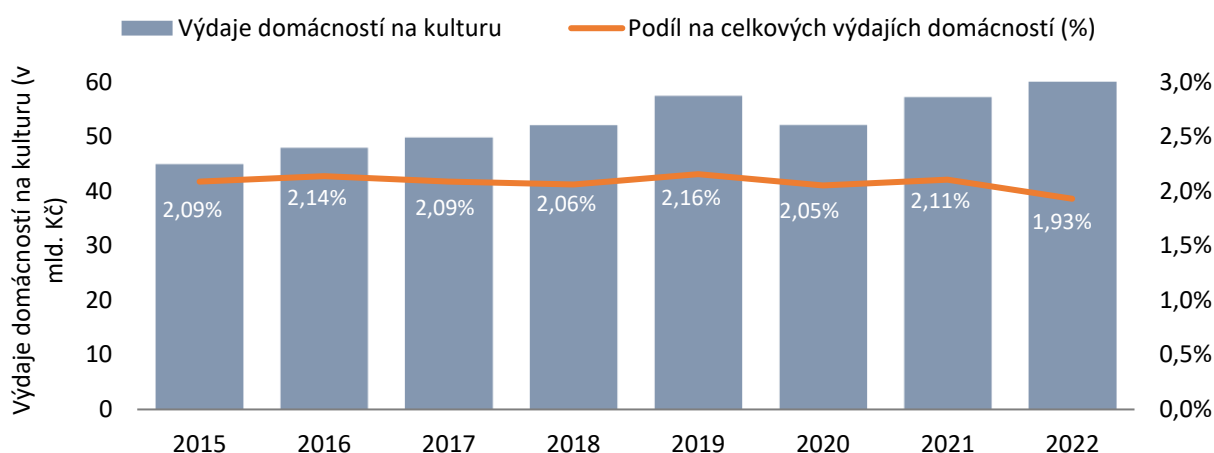
Výdaje domácností na kulturu v roce 2022 přesáhly 59,9 mld. Kč a v porovnání s předcházejícím rokem se zvýšily téměř o 4,9 %. Jejich váha v celkových finančních zdrojích kultury se však meziročně o 1,8 procentního bodu snížila (na hodnotu 18,3 %).

Výdaje domácností směřovaly zejména do sféry médií a tisku (např. televize, rozhlas, kino, knihy a tisk, videohry), a to ve výši 42,1 mld. Kč, což představuje z celkových výdajů domácností na kulturu podíl mírně přesahující 70 %. Mnohem méně prostředků domácnosti vydaly v oblasti kulturního dědictví, živé umělecké tvorby (scénické a výtvarné umění) a uměleckého vzdělávání (dohromady téměř 17,1 mld. Kč). Přesto se však výdaje domácností do nejvíce pandemií postižených oblastí tj. scénického umění a kulturního dědictví, meziročně zvýšily o 1,82 mld. Kč.

Výdaje domácností na kulturu mají nejčastěji podobu vstupného, nákupu upomínkových předmětů, řemeslných výrobků, koncesionářských poplatků, jiných poplatků za služby (např. poplatky za sledování placených pořadů přes internet), úhrad školného za umělecké vzdělání nebo úhrad nákupů zboží kulturní povahy (knihy, časopisy, obrazy, starožitnosti atd.).

Podíl výdajů domácností na kulturu na jejich celkových spotřebních výdajích se v roce 2022 – v podmínkách vysoké míry inflace – snížil na 1,93 % (z 2,11 % v roce předcházejícím).

Graf 4 Výdaje domácností na kulturu

Zdroj: ČSÚ, NIPOS

V rámci ostatních zdrojů financování kultury mají nejvýznamnější postavení podniky (210,2 mld. Kč), mnohem menší pak nevládní neziskové instituce (necelých 5,9 mld. Kč). Tyto zdroje pochází obvykle z příjmů kulturních institucí za služby, výrobky či zboží, popř. z navýšení stavu úvěrů a půjček a vlastních vkladů. Zdrojem doplňkového charakteru byly prostředky ze zahraničí (2,1 mld. Kč).

2.2. Mikroekonomický pohled

2.2.1. Finanční hospodaření

Tabulky č. 3, 4 a 9 uvedené v příloze umožňují hodnotit základní ekonomické ukazatele z výkazů zisku a ztrát kulturních institucí získané zejména z podnikových šetření (výkazy P 5 – 01, NI a KULT). Je třeba dodat, že podniky jsou v rámci těchto šetření zařazovány do jednotlivých odvětví či oborů dle zásady převažující části tržeb, a tak jejich veškeré tržby nutně nepocházejí z aktivit kulturního charakteru. Na druhé straně nejsou zahrnuty podniky, které mohou provozovat i kulturní činnosti, avšak převažující část jejich tržeb souvisí s aktivitami ne-kulturními. Cenou za úplnější pohled, který tak získáváme, je nižší přesnost zjištěných dat.

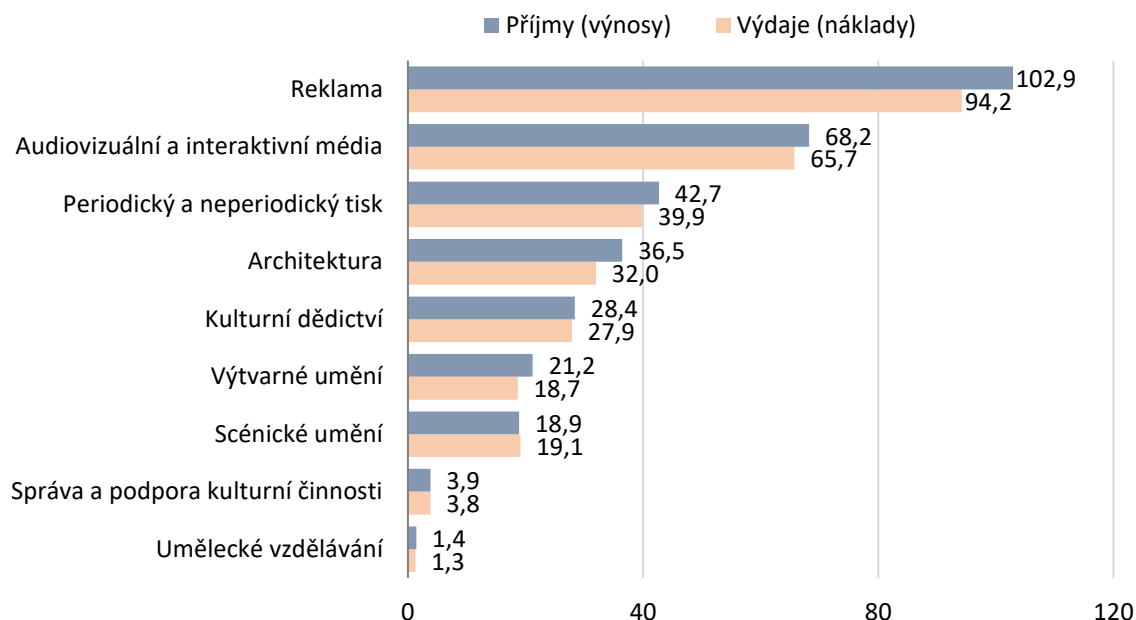
Jak ukazují zmíněné tabulky v příloze této publikace, **hospodaření sektoru kultury skončilo v roce 2022 kladným hospodářským výsledkem přesahujícím 21,5 mld. Kč**, což bylo o 516 mil. Kč více než v roce 2021. Tato částka zhruba odpovídá ziskové marži¹ ve výši 6,2 % (stejně jako v roce 2019).

Kultura je z ekonomického pohledu značně nesourodým celkem a úroveň hospodaření jednotlivých oblastí kultury a poskytovatelů kulturních služeb je proto tradičně značně rozdílná. **Zatímco v některých oblastech kulturního dědictví a scénického umění došlo k nemalým ztrátám** (památky, archivy, divadla, hudební soubory, kulturní domy a festivaly), **jiná odvětví byla naopak značně zisková**. Nejvyššího hospodářského

¹ zisk po zdanění dělený tržbami

výsledku bylo dosaženo v reklamě, architektuře, v tisku a v audiovizuálních médiích (a to i přesto, že poskytovatelé televizního vysílání hospodařili s bezmála miliardovou ztrátou).

Graf 5 Příjmy a výdaje kulturních institucí podle oblastí v roce 2022 (v mld. Kč)

Zdroj: ČSÚ, NIPOS

Podle stupně ekonomické soběstačnosti lze v rámci sektoru kultury rozlišit **dvě sféry hospodaření**. Do první patří oblasti tradičního umění **orientované spíše na publikum a návštěvnost**, pro které je nepostradatelná finanční podpora z veřejných zdrojů (kulturní dědictví, divadla, soubory, festivaly atd.). Do druhé – **orientované na trh** – lze zařadit sféru kreativních aktivit (reklama, architektura, design) a dále média, tisk a část výtvarného umění. Z uvedeného vyplývá, že právě tradiční kultura byla pandemií zasažena nejvíce. Ani v roce 2022 (zasaženém na počátku novou vlnou onemocnění covid-19 ve variantě omikron) nedosáhla návštěvnost téměř všech poskytovatelů kulturních služeb v kulturním dědictví a v živém umění úrovně předpandemického roku 2019 (viz přílohová [Tabulka 13](#)). Přitom příjmy ze vstupného a prodeje zboží návštěvníkům tvoří zhruba dvě třetiny tržeb z vlastní činnosti poskytovatelů služeb scénického umění.

Rozdíly mezi tržně orientovanými a ostatními aktivitami jsou patrné i ze stupně soběstačnosti, který je vyjádřen relací mezi tržbami z vlastní činnosti a celkovými výdaji. V roce 2022 při průměrné výši 89,4 % dosahoval např. v tvorbě videoher 131 %, v designu 107,4 % a v architektuře 109,2 %. Na druhé straně v kulturním dědictví 46,7 % a ve scénickém umění jen 30,6 %.

Zatímco ve scénickém umění přetrvávala stamilionová ztráta (téměř 206 mil. Kč), v tržně orientovaných kreativních odvětvích se hospodářský výsledek meziročně o 1,4 mld. Kč zvýšil.

Celkově však rok 2022 přinesl výraznější zlepšení podmínek kulturních činností v porovnání s předcházejícím a pandemií více poznamenaným rokem 2021. Návštěvnost kulturních zařízení tradiční kultury se meziročně zvýšila v průměru o 62 %, přesto však ještě zůstala pod osmdesátí procentní úrovni roku 2019. Pouze hudební soubory, divadla, kulturní domy a památky ji překročily. Muzea a galerie, festivaly a zejména výstavní síně zůstaly o 5 až 15 procentních bodů pod ní. Zdá se, že i po zrušení opatření omezujících volný pohyb osob přetrvávaly obavy části potenciálního publika z nákazy covidem-19 nebo lidé přestali navštěvovat kulturní zařízení z jiného důvodu.

Z dat za rok 2022 dále vyplývá, že při meziročním zvýšení návštěvnosti objektů kulturního dědictví (památky, muzea) o 56 % vzrostly tržby z vlastní činnosti těchto zařízení o 66 %. Ještě výraznější – co se návštěvnosti týče – bylo zlepšení v zařízeních scénického umění (divadla, kulturní domy, festivaly, hudební tělesa), kde se při meziročním zvýšení návštěvnosti o 97 % tržby z vlastní činnosti zdvojnásobily. Meziroční nárůsty tržeb lze do jisté míry přičíst na vrub také celkové inflaci.

Při hodnocení hospodářských výsledků v oblasti výtvarného umění a kultury jako celku v rámci časové řady si je třeba uvědomit, že od roku 2021 jsou významně ovlivněny **novým způsobem šetření v oblasti uměleckých řemesel.**

Jak se ukazuje, výsledky zpracování dat pomocí podnikové statistiky v tomto roce jsou oproti průměru let 2011–2020 – zjištěnému v rámci tzv. doplňkových zjišťování – minimálně dvakrát vyšší (např. počet zaměstnanců). V případě proměnlivějších veličin jako jsou např. výnosy a náklady jsou rozdíly ještě výraznější. Nový způsob zjišťování tak od r. 2021 navyšuje počet zaměstnanců v uměleckých řemeslech (zároveň tak i ve výtvarném umění a v kultuře jako celku), výdaje domácností za řemeslné výrobky, celkové příjmy i výdaje, hospodářský výsledek atd. V případě porovnávání časových řad je třeba si tuto skutečnost uvědomit.

2.2.2. Zaměstnanost a mzdy

Kvantifikace rozsahu práce vstupující do kulturních aktivit je poměrně složitá. Pracovní zapojení má více forem, z nichž je relativně nejpřesněji evidován rozsah práce zaměstnanců s pracovní smlouvou. Problematičtější je postižení prací v oblasti kultury na základě dohod, prací dobrovolníků a také zapojení OSVČ či podnikatelů a jejich rodinných příslušníků.

Počínaje referenčním rokem 2015 byla data o zaměstnanosti v kultuře rozšířena o nový pohled pomocí údajů z Výběrového šetření pracovních sil (dále také VŠPS). Vedle klasických statistických šetření v kulturních institucích (KULT, SBS, NI a doplňková zjišťování) umožňuje VŠPS širší záběr, neboť postihuje různorodé pracovní zapojení v kulturních organizacích, i mimo ně.

Přílohová [Tabulka 5a](#) obsahuje údaje o zaměstnanosti a mzdách v kultuře, které vycházejí z klasických šetření podnikového charakteru řady KULT, NI a SBS. **Podle jejich výsledků v kultuře v roce 2022 pracovalo 109 tis. pracovníků, z toho téměř**

84,4 tis. zaměstnanců (přepočtený stav) a 24,6 tis. dobrovolníků bez nároku na odměnu. To je o 15 tis. pracovníků více než v r. 2021 a naopak o 4 tis. (o 3,6 %) méně než v roce 2019. Počet zaměstnanců byl však – v porovnání s rokem 2019 – o 1 269 osob a v porovnání s rokem 2021 o 1 723 osob (2,1 %) vyšší. Počet dobrovolníků se – v návaznosti na pořádání většího počtu festivalů – meziročně více než zdvojnásobil. Úrovně roku 2019 však nedosáhl (o 5 284 osob tj. o 17,7 %). Jak je patrné, **následky pandemie ani v oblasti zaměstnanosti ve sledovaném roce ještě zcela nedozněly.**

Nad výše uvedený počet lze zřejmě předpokládat dalších několik tisíc osob pracujících v kultuře na základě dohod o pracovní činnosti či v postavení osoby samostatně výdělečně činné (jejich počet výše uvedená zjišťování nepostihují). Pokud bychom přepočítali výši vykázaných ostatních osobních výdajů a honorářů v kultuře pomocí průměrných mezd, dojdeme k počtu dalších cca 23 tis. pracovníků zapojených na základě dohod a autorských smluv apod. (v přepočtu na plnou pracovní dobu). To by spolu se zaměstnanci představovalo více než 107 tis. osob. Po přičtení 24,6 tis. dobrovolníků, kteří pracují v institucích s převažující kulturní činností, by se stavy pracovníků přiblížily k počtu 132 tis. osob.

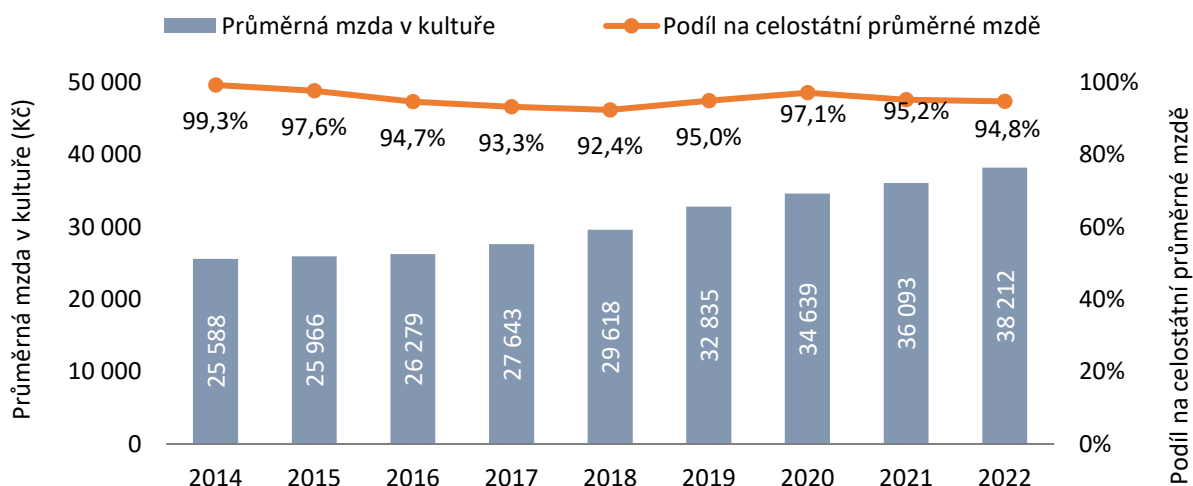
Vývoj mezd v kultuře nebyl v roce 2022 probíhající pandemií příliš ovlivněn. Průměrná hrubá měsíční mzda v kultuře dosáhla 38 212 Kč. **V porovnání s předcházejícím rokem se nominálně zvýšila o 5,9 %. S ohledem na průměrné meziroční zvýšení spotřebitelských cen o 15,1% však reálně o 8,02 % poklesla. V porovnání s průměrnou nominální mzdou dosaženou v celé ekonomice (40 317 Kč) byla o 2 105 Kč (o 5,2 %) nižší.** V roce 2021 činil uvedený procentní rozdíl 4,8 %.

Od roku 2014 až do roku 2018 klesal podíl průměrné mzdy v kultuře na celostátní průměrné mzdě z 99 % na 92 %. Obrat nastal v roce 2019, kdy se přiblížil ke stavu v roce 2016 na úroveň 95 %. Podíl průměrné mzdy v kultuře na celostátní průměrné mzdě vzrostl v porovnání s předchozím rokem i v roce 2020, a to o 2,1 p. b. na 97,1 %. V roce 2021 však opět poklesl a to o 1,9 p. b. na 95,2 % a v roce 2022 na 94,8 %.

Zvýšení mezd pracovníkům v kultuře v minulých letech pomohlo, nicméně rozdíl v porovnání s celostátní úrovní mezd zcela neodstranilo. **Rozdíl v dynamice mezd v kultuře a v ekonomice jako celku tak i v roce 2022 zůstává patrný.**

Zejména v případě kultury však platí, že průměr (jako charakteristika celého souboru) má velmi nízkou vypovídací schopnost. Také do oblasti mezd se promítají podstatné rozdíly v úrovni hospodaření dvou odlišných sfér sektoru kultury – tradičních odvětví na straně jedné a médií, tisku a kreativních oborů na straně druhé (viz [Tabulka 9](#)). Jestliže v tradiční kultuře průměrná měsíční mzda dosáhla 30,8 tis. Kč, tak v tisku to bylo 39,6 tis. Kč, v architektuře 43,3 tis. Kč, v reklamě téměř 45,3 tis. Kč a v médiích více než 56,5 tis. Kč.

Graf 6 Průměrná hrubá měsíční mzda v kultuře

Zdroj: ČSÚ, NIPOS

V důsledku navýšení průměrné mzdy se její tempo přiblížilo k tempu růstu produktivity práce propočtené z hrubé přidané hodnoty vytvořené v kultuře. Zatímco v pětiletém období 2014–2019 zaostával růst průměrné mzdy za dynamikou produktivity práce o 3,3 p. b., tak v letech 2015–2020 jen o 0,3 p. b. ročně. V roce 2021 se v porovnání s předcházejícím rokem relace obou ukazatelů obrátila a meziročně bylo tempo růstu produktivity práce o 7 p. b. vyšší než průměrné mzdy. V roce 2022 opět převýšilo tempo růstu mezd dynamiku produktivity práce a to o 2,24 p. b. (viz [Tabulka 11](#))

Výběrové šetření pracovních sil prováděné ČSÚ rozšiřuje pohled na zaměstnanost v kultuře o instituce s převažující jinou než kulturní činností a dále o zapojení podnikatelů, popř. jejich rodinných příslušníků (viz [Tabulka 5b](#)). Určité omezení spočívá ve skutečnosti, že neposkytuje údaje o finančních nákladech vynaložené práce a o počtu dobrovolných pracovníků.

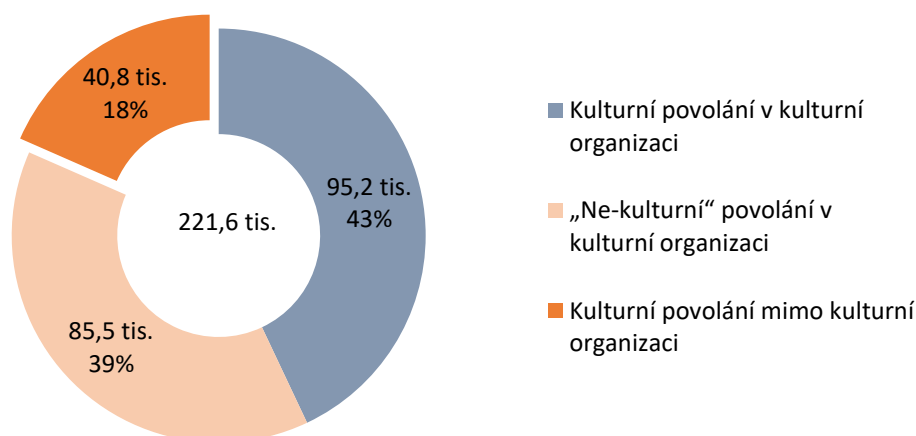
Celkový rozsah pracovního zapojení v kulturních aktivitách (včetně institucí ne-kulturního zaměření) zahrnoval v roce 2022² přibližně 221,6 tis. osob. Z tohoto počtu bylo 87,0 tis. podnikatelů. Ze zbývajících počtu 134,6 tis. osob bylo 111,3 tis. osob zaměstnáno na plný pracovní úvazek a 23,3 tis. osob na úvazek částečný či formou dohody o pracovní činnosti (popř. dohody o provedení práce) nebo pracovali jako pomáhající rodinní příslušníci.

Výsledky uvedeného šetření umožňují rozčlenit osoby zaměstnané v kultuře podle charakteru povolání a typu instituce (právnícké či fyzické osoby) s kulturní či ne-kulturní převažující činností. Z celkového počtu 221,6 tis. pracujících osob jich v jiných než kulturních institucích pracovalo 40,8 tis., tj. přibližně 18,4 % (např. designéri v automobilovém průmyslu). Ze zbývajících počtu 180,8 tis. pracovníků kulturních

² Jedná se o průměr let 2021–2023, od roku 2023 došlo k metodické změně ve výpočtu vah

institucí jich pracovalo 95,2 tis. (53 %) v povoláních kulturního charakteru (např. jako zpěváci, herci či designéři). Povolání ne-kulturního zaměření (administrativa, účetnictví, IT profese atd.) v kulturních institucích vykonávalo 85,5 tis. osob (38,6 % ze všech pracovníků v kultuře). V porovnání s rokem 2021 zůstal počet osob zaměstnaných v kultuře podle údajů VŠPS přibližně na stejné úrovni.

Graf 7 Počet zaměstnaných osob v kultuře v roce 2022 (s využitím dat Výběrového šetření pracovních sil)

Pozn.: Jedná se o průměr let 2021–2023, od roku 2023 došlo k metodické změně ve výpočtu vah.

Zdroj: ČSÚ

Jak je zřejmé, kulturní povolání nejsou soustředěna pouze do institucí, kterým plyne většina příjmů z kulturních aktivit. Z celkového počtu těch, jejichž náplň práce má kulturní obsah (136,1 tis. osob), jich pracovalo v kulturní organizaci zhruba jen 70 %.

Postihnout váhu kultury v ekonomice z pohledu rozsahu zaměstnanosti není snadné. Přepočtený počet zaměstnanců kulturního sektoru (podle výkazů NIPOS) představuje zhruba 2,1 % z počtu zaměstnanců pracujících v celé ekonomice. Podle výsledků VŠPS v roce 2022 zaměstnaní v sektoru kultury (tedy zaměstnanci, podnikatelé, osoby pracující na vlastní účet či pomáhající rodinní příslušníci) představovali 3,5 % z celkového počtu zaměstnaných v ČR. Pokud bychom k institucím s převažující kulturní činností připočetli i pracovníky kulturních profesí mimo kulturní sektor, došli bychom k podílu 4,3 % osob pracujících v kultuře z celkového počtu pracujících.

2.2.3. Vyčíslení ztráty v období pandemie covidu-19

Rokem 2022 se v zásadě uzavírá období, ve kterém pandemie covid-19 silně zasáhla naši kulturu, zejména pak scénické umění a kulturní dědictví. **V této souvislosti se přirozeně nabízí otázka týkající se výše ekonomických škod**, které zmíněná část kultury utrpěla. Odhad výše ztrát z promarněných příležitostí však není snadný. Pouhá

jejich kvantifikace v období, kdy byly nejhlubší tj. na základě porovnání výsledků roku 2020 a roku 2019, by určitě rozsah negativních dopadů pandemie značně zmenšila. Na druhé straně, pokud by spočívala v porovnání výsledků let 2022 a 2019, pak by naopak byly reálně utrpěné ztráty minimalizovány přírůsky dosaženými v roce 2021. Určitým východiskem by proto mohl být součet všech ztrát za tři pandemická léta (2020–2022) v porovnání s rokem 2019 do doby, kdy stav daného ukazatele ještě nepřekročil úroveň roku 2019.

Utrpěné ztráty dopadající na kulturní aktivity nelze postihnout jedinou všezahrnující částkou. Vznikaly na rozdílných úrovních hospodaření a v souladu s nimi je proto **můžeme členit na makroekonomické, mikroekonomické a individuální.**

Prvně zmíněné ztráty se týkají úrovně celé ekonomiky a lze je vyjádřit makroekonomickými ukazateli. V kultuře k nim došlo v roce 2020, když se hrubá přidaná hodnota oproti roku 2019 snížila o 7 mld. Kč (podle odhadu). V roce 2021 přetrvávala tato ztráta jen ve scénickém umění ve výši 941,6 mil. Kč a v roce 2022 ve výši 304,1 mil. Kč.

Odhad výše mikroekonomických ztrát ukazuje níže uvedená Tabulka 2. Vztahují se k hospodaření na podnikové úrovni a lze je nejvhodněji kvantifikovat tvorbou všestranného ukazatele jakým je hospodářský výsledek (zisk, ztráta), po očištění od provozních dotací. S ohledem na porovnatelnost mezi různými ekonomickými subjekty je namísto vyčíslit utrpěné ztráty také v přepočtu na jednoho zaměstnance. V kulturním dědictví a scénickém umění dosáhly tyto kumulované ztráty v letech 2020–2022 celkem 11,5 mld. Kč (na 1 zaměstnance 387,5 tis. Kč). Z této částky připadlo na kulturní dědictví 6,7 mld. Kč (na 1 zaměstnance 449,5 tis. Kč) a na scénické umění 4,8 mld. Kč (na 1 zaměstnance 324,6 tis. Kč).

Konečně individuální ztráty jsou takové, které dopadají v oblasti odměn za provedenou práci (mzdy, ostatní osobní náklady, honoráře atd.) na konkrétní jednotlivce. Těmi jsou zaměstnanci, pracující na základě dohod o práci, účinkující a autoři pobírající honoráře atd. Na mzdách v důsledku pandemie ke ztrátám v zásadě nedošlo. Průměrné mzdy v celém období rostly a v roce 2022 byly – v kulturním dědictví a ve scénickém umění – oproti roku 2019 o 17 % vyšší. Postiženi však byli pracovníci na dohody a dále účinkující a autoři pobírající honoráře. Kumulované individuální ztráty za období 2020–2022 dosáhly téměř 1,8 mld. Kč, z toho v nečerpaných ostatních osobních nákladech představovaly 556,3 mil. Kč, z čehož 512,8 mil. Kč (tj. více než 90 %) připadlo na scénické umění. Ztráty na nevyplacených honorářích, ke kterým došlo ve scénickém umění, dosáhly 1 224,1 mil. Kč. Nejvyšší byly v prvním roce pandemie.

Ještě vyšší však byly ztráty na honorářích ve vydavatelských aktivitách. Za období let 2020–2022 je lze odhadovat v úrovni 3,0 mld. Kč (z toho pro rok 2022 ve výši 91,4 mil. Kč).

Tabulka 2 Odhad ztrát vybraných poskytovatelů kulturních služeb v kulturním dědictví a scénickém umění v letech 2020–2022 (v mil. Kč)

Poskytovatel	Ztráty z hospodaření			Individuální ztráty					
				2020		2021		2022	
	2020	2021	2022	OON	Honoráře	OON	Honoráře	OON	Honoráře
Památky na zam. v tis. Kč	1 147,1 493,0	1 025,1 423,9	597,4 235,9	2,7	.	19,8	.	6,4	.
Muzea na zam. v tis. Kč	928,8 134,5	1 130,1 162,9	1 053,0 151,1	0,8	.	x	.	x	.
Knihovny na zam. v tis. Kč	187,4 31,7	227,0 162,9	411,2 75,8	6,6	.	7,2	.	x	.
KULT. DĚDICTVÍ CELKEM na zam. v tis. Kč	2 263,3 149,0	2 382,2 160,6	2 061,6 295,9	10,1	.	27,0	.	6,4	.
Divadla na zam. v tis. Kč	781,6 107,7	1 006,6 133,1	990,7 135,7	35,1	483,6	40,5	477,4	x	x
Kulturní domy na zam. v tis. Kč	3,4 68,1	495,2 119,9	820,6 217,6	46,1	.	46,1	.	x	.
Hud. soubory na zam. v tis. Kč	44,3 29,5	128,5 82,8	141,0 87,3	32,4	19,9	25,6	17,8	x	x
Festivally na zam. v tis. Kč	x	12,3 7,5	422,5 251,8	173,5	134,5	113,5	90,9	x	x
SCÉN. UMĚNÍ CELKEM na zam. v tis. Kč	829,3 62,3	1 642,6 110,4	2 374,8 159,0	287,1	638,0	225,7	586,1	x	x
CELKEM na zam. v tis. Kč	3 092,6 108,8	4 024,8 135,5	4 436,4 181,6	297,2	638,0	252,7	586,1	6,4	x

Jak je z předcházejícího textu i z tabulky zřejmé, zatímco celkové individuální ztráty v pandemickém období let 2020–2022 se časem snižovaly, tak ztráty z hospodaření měly rostoucí tendenci. Současně – i když pomaleji – se navyšovaly i částky provozních dotací z veřejných i soukromých zdrojů. Ty vzrostly o 17 %, což je zhruba třetinové tempo v porovnání se ztrátami z hospodaření. V absolutním vyjádření se však zvýšily z 22,3 mld. Kč na 26,4 mld. Kč., zatímco ztráty na hospodářském výsledku vzrostly z 3,1 mld. Kč na 4,4 mld. Kč. Potvrzuje se tak známá skutečnost, že zvýšení tvorby zdrojů po výrazném propadu je mnohem složitější než návrat k obvyklé úrovni jejich rozdělování. Kladného hospodářského výsledku v roce 2022 dosáhla – z uvedených kulturních zařízení – pouze muzea a galerie a knihovny.

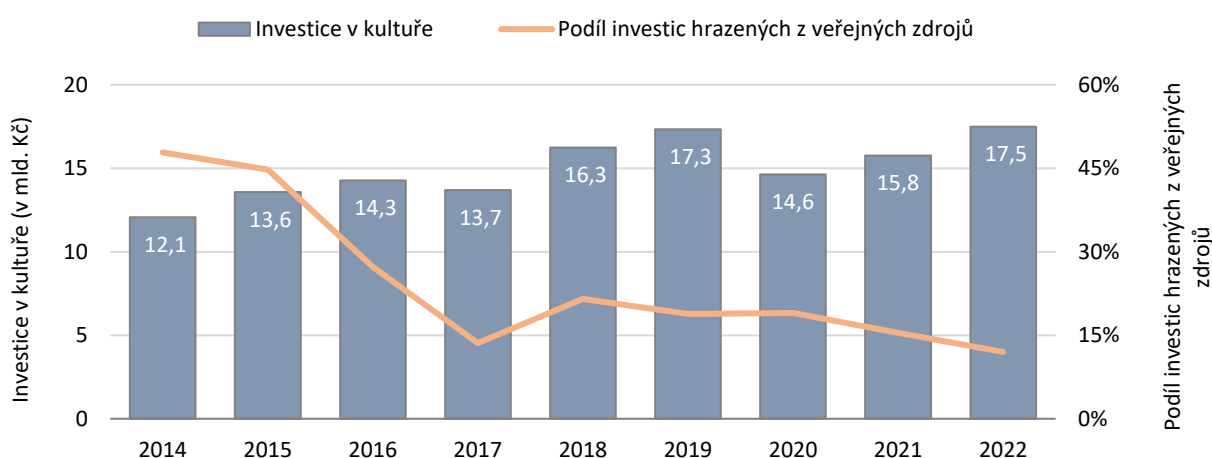
2.2.4. Investice

Příznivější podmínky roku 2022 se promítly také do investičních výdajů kulturních organizací. **V porovnání s rokem 2021 se objem investičních výdajů zvýšil o 10,9 % (o více než 1,7 mld. Kč) a dosáhl výše téměř 17,5 mld. Kč (viz [Tabulka 6](#)).** Překročil tak i úroveň dosaženou v předpandemickém roce 2019 o 160,9 mil. Kč (tj. o necelé 1 %).

Rozdílné ekonomické podmínky a výsledky kulturních institucí nacházejí svůj odraz také v investiční aktivitě. Průměrná intenzita investic dosáhla v roce 2022 v přepočtu 207,3 tis. Kč na zaměstnance v kultuře jako celku (stále ještě o 1,3 tis. Kč méně než v roce 2019). Z toho v tradičním a uměleckém sektoru dosahovala jen 116,7 tis. Kč, v audiovizuálním a mediálním 344,3 tis. Kč a v kreativním sektoru 281,1 tis. Kč (viz [Tabulka 9](#)).

Co se týče zdrojového krytí investičních výdajů, veřejné finanční zdroje se na něm v roce 2022 podílely zhruba z 12,3 % (v tradiční kultuře z 55 %), zahraniční zdroje ze 2,6 % (v tradiční kultuře z více než 11,6 %) a zbývajícím podílem vlastní, popř. jiné zdroje.

Graf 8 Investice v kultuře

Zdroj: ČSÚ, NIPOS

Ve struktuře investic z pohledu hmotného a nehmotného majetku kolísá dlouhodobě podíl vydaných finančních prostředků na nehmotný majetek mezi 20 až 40 %. V období mezi roky 2012 až 2017 se podíl pořizování nehmotného majetku (např. software) v porovnání s majetkem hmotným snižoval. Zatímco v roce 2012 dosáhl až 30 %, v roce 2015 to bylo 28,6 % a v roce 2017 jen 22,5 %.

V období finančně-ekonomické krize po roce 2009 tomu přitom bylo opačně. Bylo preferováno pořizování nehmotného majetku před hmotným. Jak se zdá, vývoj po roce 2017 v tomto směru nasvědčuje vyššímu uspokojování odložených potřeb v oblasti pořizování hmotného majetku. Již v roce 2018 se podíl investičních výdajů do nehmotného majetku opět prudce zvýšil zejména z důvodu nárůstu tohoto druhu investic v oblasti médií a tento vývoj pokračoval i v roce následujícím. V roce 2020, který přinesl v mnoha směrech netypické podmínky, však došlo ke změně či alespoň přerušení tohoto trendu (pokles na 24,7 %), s dalším poklesem v roce 2021 na 20,8 %. V roce 2022 se však podíl nehmotného majetku v celkových investičních výdajích meziročně zvýšil o 9,1 p. b. a svou úrovní (29,9 %) se přiblížil k roku 2019, kdy činil 33,7 %.

Nejvyššího podílu výdajů na pořízení nehmotného majetku bylo dosaženo v oblasti médií (téměř 70 %). Naopak podíl pořízení hmotného majetku na celkových investičních výdajích v oblasti architektury dosáhl téměř 98,4 % a v tradiční kultuře necelých 83 %.

2.2.5. Naturální ukazatele

V sektoru kultury se můžeme setkat s potížemi spojenými s odpovídajícím oceněním – zejména originálních – kulturních statků či služeb. Netýká se to jen samotného stanovení ceny, ale i jejího vývoje v čase. Také hospodaření některých kulturních institucí se primárně neřídí finančními kritérii a neprobíhá zcela na komerční bázi. Lze proto usuzovat, že **působení ekonomických vztahů v kultuře je odlišné, než v jiných odvětvích.**

Z omezených možností finančního postížení kulturního dění vyplývá, že bychom měli pohled na kulturu doplnit o vyhodnocení vývoje základních naturálních ukazatelů. Ty jsou v zásadě dvojího druhu. Jako **kapacitní ukazatele** (počet sedadel v divadlech, počet sbírkových předmětů v muzeích či rozsah knihovního fondu v knihovnách) odrážejí stranu nabídky a jako **ukazatele participace** (počet diváků, čtenářů či návštěvníků) vyjadřují objem poptávky.

Nejhrubším ukazatelem nabídkové strany kulturního vyžití je počet poskytovatelů kulturních služeb (památek, muzeí, knihoven, divadel, držitelů licencí rozhlasového a televizního vysílání atd.), viz [Tabulka 12](#). V roce 2022 byla v rámci šetření KULT zjišťována data od 8 645 poskytovatelů (tj. o 29 poskytovatelů více než v roce 2021). K nárůstu počtu poskytovatelů došlo v případě festivalů, kulturních domů, divadel a památek. Naopak se snížil počet vydavatelů v oblasti tisku a také muzeí a galerií a knihoven.

Důvody změny počtu poskytovatelů kulturních služeb mohou být různé, od reorganizace, integrace a jiných organizačních změn až po ekonomicky opodstatněný vznik či zánik subjektů. Zastavení poklesu počtu poskytovatelů (v roce 2020 byl až pětiprocentní) svědčí o zlepšení podmínek činnosti v porovnání s pandemickým rokem 2020.

Vhodnější pro charakteristiku změn v oblasti kulturních služeb jsou ukazatele na straně poptávky, zejména pak počet návštěvníků, resp. návštěv (na 10 tis. obyvatel). Jak je z [Tabulky 13](#) zřejmé, **po hlubokém propadu návštěvnosti vybraných kulturních zařízení v roce 2020 o 54,7 %, došlo v roce 2021 k jejímu meziročnímu nárůstu o 5,5 % a v roce 2022 až o 62 %. Přesto však návštěvnost zůstala nadále hluboce pod úrovní roku 2019 (o 21,3 %).** V porovnání s rokem 2021 se zvýšila nejvíce v divadlech, kulturních domech a v kinech.

Celková úroveň relativní návštěvnosti (73 026 návštěv na 10 tis. obyvatel) by jinými slovy mohla znamenat, že každý obyvatel ČR v tomto roce navštívil průměrně (více než) sedmkrát kulturní akci či zařízení. Není tomu však zcela tak, návštěvnost je ukazatelem sledovaným v domácím pojetí, a proto jeho úroveň ovlivňuje také cestovní

ruh, množství a složení zahraničních hostů (turistů). S pomocí dat ze statistiky cestovního ruchu lze odhadovat, že podíl zahraniční návštěvnosti v kulturním dědictví a scénickém umění dosahující před pandemií covidu-19 v roce 2019 zhruba 15 % se v roce 2020 a 2021 snížil zhruba na polovinu.

Také v **oblasti tisku** se základní naturální ukazatele vyvíjely příznivěji než v předcházejících dvou letech. Počet titulů neperiodických publikací se meziročně značně zvýšil (o více než 4 tis. titulů, tj. o 29,6 %) a překročil i úroveň dosaženou v roce 2019. Náklad neperiodických publikací se meziročně mírně snížil (o 0,7 %).

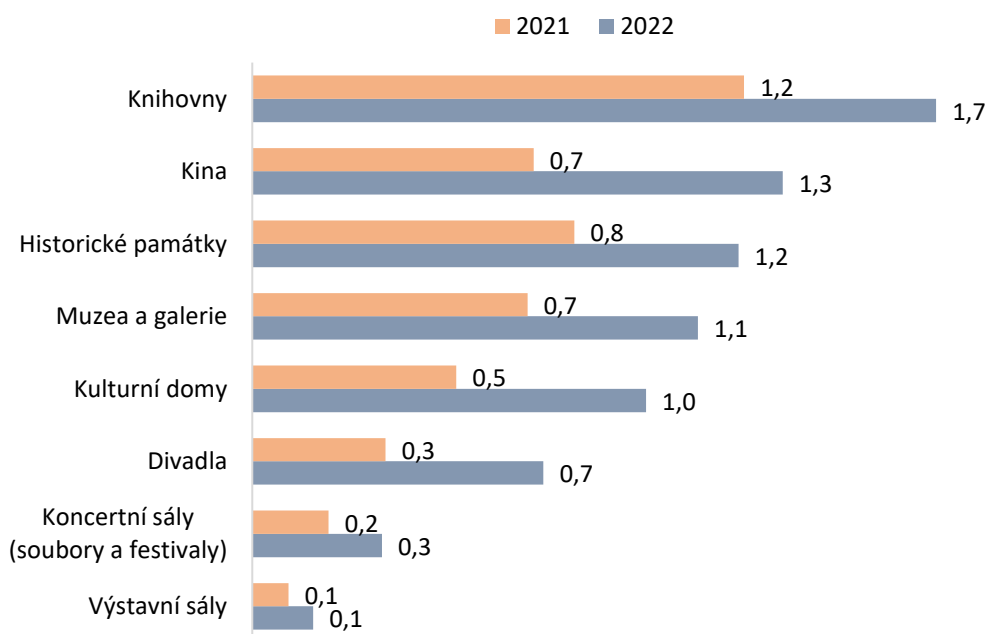
Počet titulů novin a časopisů se meziročně zvýšil o 4,2 %. Při stejném počtu titulů deníků vzrostl počet titulů časopisů. Náklad v případě vydavatelů novin však meziročně poklesl o 5,1 %.

Z dlouhodobé časové řady ukazatelů výkonů tisku lze usuzovat, že tisk na papírové nosiče již překonal svůj vrchol.

S předcházejícími údaji kontrastují data o meziročních přírůstcích počtu titulů a nákladu audio a video dokumentů (např. audioknihy) – v případě titulů o 2,4 % a nákladu o 13,3 %.

V rozhlasovém vysílání se zvýšil průměrný počet vysílacích hodin připadajících na jednoho držitele licence rozhlasového vysílání na 16 175 (o 10,3 %) a naopak mírně poklesl průměrný počet vysílacích hodin v přepočtu na jednoho držitele licence vysílání televizního (na 12 321 tj. o 0,3%).

Graf 9 Počet návštěv kulturních zařízení podle poskytovatele v roce 2021 a 2022 (na 1 obyvatele)

Zdroj: NIPOS

2.3. Makroekonomický pohled

2.3.1. Základní ukazatele

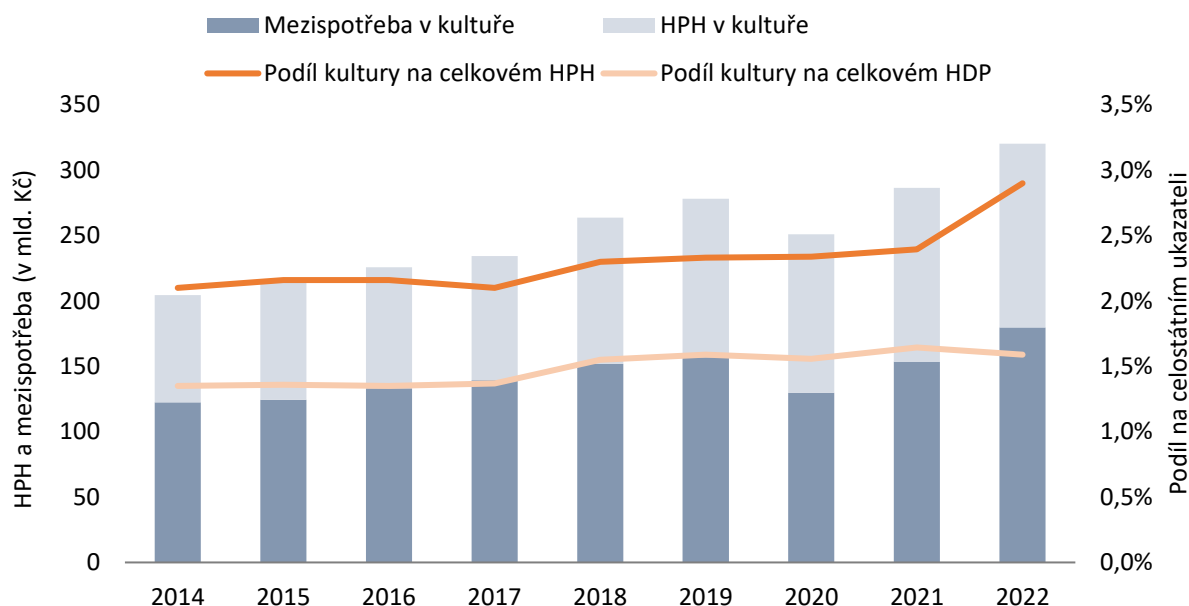
Charakteristiku úrovně hospodaření kultury, jako celku i jejích jednotlivých částí, zcela přirozeně provází otázka místa a váhy tohoto sektoru v ekonomice. Při hledání odpovědi je třeba využít údajů a metod národního účetnictví.

S ohledem na dostupná data o sektoru kultury se jeví jako nejvhodnější pro vyčíslení makroekonomických ukazatelů výrobní (odvětvová) metoda výpočtu hrubého domácího produktu (HDP). Podle ní se tento ukazatel rovná součtu hrubé přidané hodnoty (HPH) zjištěné odečtením mezispotřeby od hodnoty produkce a čistých daní, tj. daní z daného odvětví snížených o dotace poskytnuté tomuto odvětví.

Vstupní data do propočtu vychází z národních účtů ČSÚ, zejména pak z tabulek dodávek a užití. Tyto údaje představují svým způsobem optimální informační soustavu co do své komplexnosti, konzistence a mezinárodní srovnatelnosti. Uvedené přednosti jsou však vykoupeny vysokou pracností a z pohledu uživatelů dat dlouhou dobou čekání na (postupně zpřesňované) výsledky.

Na základě těchto údajů lze makroekonomické ukazatele sektoru kultury spíše odhadovat než přesně kalkulovat. Je tomu tak zejména pro účely účtu kultury nevhodné členění dat v tabulkách dodávek a užití pouze do úrovně oddílů (na 2 místa CZ-NACE), zatímco kulturní aktivity jsou často až na úrovni tříd (4 místa CZ-NACE). Jedním příkladem za všechny mohou být architektonické činnosti v tabulkách dodávek a užití, které zahrnují celý oddíl 71 CZ-NACE (architektonické, inženýrské, konstrukční činnosti, činnosti stavební inspekce, zeměměřičství a mapování a dále fyzikální, chemické a jiné technické zkoušky a analýzy). Za součást kulturního sektoru je však považována pouze třída 71.11 (pouze architektonické činnosti). Data odpovídající kulturním aktivitám je nutno získávat složitým postupem mezi údaji zjištěnými v rámci statistických šetření (podniková šetření, KULT, NI). Je třeba využít znalosti různých vztahů, např. v úrovni produktivity práce mezi třídami či podílu spotřeby materiálu, energie a služeb na výnosech atd.

Graf 10 Makroekonomický pohled na kulturu

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Podíl kulturního sektoru na celkové produkci ekonomiky v roce 2021 lze odhadovat na 2,12 % (286,4 mld. Kč), jeho podíl na HPH ve výši 2,40 % (133,0 mld. Kč) a na HDP v úrovni 1,64 % (100,4 mld. Kč). Poměrně nižší objem HDP v porovnání s HPH je dán relativně nízkou úrovní daní vztahujících se ke kulturnímu sektoru a naopak vysokou částkou přijatých provozních dotací.

Z předběžných dat lze za rok 2022 předpokládat (odhadovat), že objem produkce v kulturním sektoru dosáhl 320,4 mld. Kč (2,05 % z celostátní produkce) a úroveň HPH 140,7 mld. Kč (tj. 2,29 % z celkové HPH vytvořené v ekonomice). Objem HDP vytvořeného v kultuře v roce 2022 můžeme odhadovat na 107,7 mld. Kč (1,59 % z celkového HDP). Odhadovaná výše HDP v roce 2022 v porovnání s rokem 2021 vzrostla o 7,3 mld. Kč (o 7,2 %), podíl na celkovém HDP se naopak snížil přibližně o 0,05 p. b.

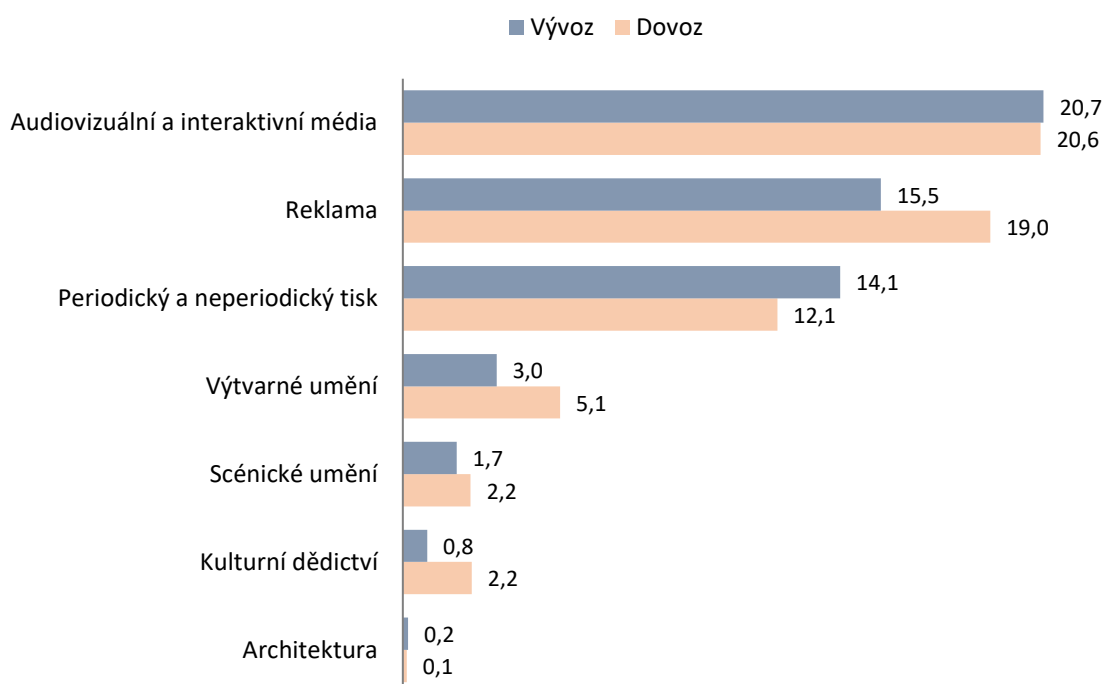
Ze statistiky národních účtů ČSÚ lze získat také údaje o kulturní produkci vytvořené organizacemi s jinou než převažující kulturní činností (např. televizní vysílání poskytovatelů internetových služeb). Celková kulturní produkce těchto organizací dosahovala v roce 2022 přibližně 139,1 mld. Kč. Pokud bychom přičetli tento odhad k celkové produkci kulturních organizací, mohli bychom vyčíslit celkovou kulturní produkci na 459,5 mld. Kč (2,94 % z celostátní produkce).

Výchozí předběžné údaje budou dále zpřesňovány, aktualizované údaje naleznete v publikaci vydané v příštím roce. Zatím však předběžná data nasvědčují tomu, že nárůst produkce mezi lety 2021 a 2022 (o 11,9 %) byl doprovázen současným navýšením mezispotřeby (o 17,1 %) i HPH (o 5,8 %).

2.3.2. Zahraniční obchod

Pohled na hospodaření v oblasti kultury lze částečně doplnit daty o vývozu a dovozu kulturního zboží a služeb (viz [Tabulka 8](#)). Zahraniční obchod se zbožím a službami kulturního charakteru vykázal v roce 2022 záporné saldo 5,3 mld. Kč, které se nejzřetelněji projevilo v oblasti reklamy (3,5 mld. Kč), dále pak ve výtvarném umění (2,1 mld. Kč). Jak je vidět z Grafu 11, na celkovém objemu zahraničního obchodu kulturního charakteru se nejvíce podílela oblast audiovizuálních a interaktivních médií (41,3 mld. Kč), následovaná reklamou (34,4 mld. Kč) a tiskem (26,3 mld. Kč).

Graf 11 Pohyb kulturního zboží a služeb přes hranice podle oblastí v roce 2022 (v mld. Kč)

Zdroj: ČSÚ

K výše uvedeným výsledkům je třeba dodat, že údaje za zahraniční obchod se zbožím jsou od referenčního roku 2021 přepočítávány aktualizovanou metodou založenou na vyšší míře detailu. Zahraniční obchod se zbožím vypovídá o vývozní a dovozní výkonnosti české ekonomiky, tedy i o obchodní bilanci zahraničního obchodu české ekonomiky. Sleduje skutečný obchod se zbožím realizovaný mezi českými a zahraničními subjekty, tj. změnu vlastnictví mezi rezidenty a nerezidenty.

Tato metodika je odlišná od dříve používaného způsobu pojetí zahraničního obchodu se zbožím – pohybu zboží přes hranice. Ten sice nabízí mezinárodně srovnatelné údaje a může sloužit jako indikátor vývoje obchodu, nicméně neodráží celý rozsah obchodní výměny v oblasti kultury (šetření v oblasti služeb jsou výběrová) a nezohledňuje faktickou změnu vlastnictví – zboží může být např. převáženo v rámci distribučních center jedné společnosti umístěných v různých zemích. Z tohoto důvodu

je možné srovnávat výsledky roku 2022 pouze s rokem 2021, kdy již byla použita nová metodika. Vývoz kulturního zboží v roce 2022 dosáhl 19,5 mld. Kč, což je o 9,3 % více než v roce 2021, dovoz 14,5 mld. Kč, což představuje pouze drobný meziroční nárůst o 0,5 %.

Změna metodiky se nicméně netýkala zahraničního obchodu se službami kulturního charakteru. Celkový vývoz kulturních služeb v roce 2022 činil 36,5 mld. Kč, což je o 23,5 % více než v roce předchozím, a dovoz 46,8 mld. Kč, čímž vznikl meziroční nárůst o 17,7 %. Na zahraničním obchodu se službami kulturního charakteru se v roce 2022 jak ve vývozu, tak v dovozu nejvíce podílela oblast reklamy (15,5 mld. Kč, resp. 19,0 mld. Kč), dále audiovizuálních a interaktivních médií (13,1 mld. Kč, resp. 18,0 mld. Kč) a tisku (7,3 mld. Kč, resp. 8,5 mld. Kč).

3. Závěr

Výsledky kulturních odvětví dosažené v roce 2022 naznačují, že návrat hospodaření kultury k úrovni před pandemií covidu-19 se již daří v tržně orientovaných činnostech, nikoli však v tradičním a uměleckém sektoru.

V porovnání s předcházejícím rokem 2021 se zvýšil celkový objem finančních zdrojů vstupujících do kultury (o 15,2 %), zejména pak těch, které pocházely od podniků, neziskových institucí a domácností. V této souvislosti se zvýšily také ukazatele návštěvnosti kulturních zařízení (o 64,7 %), inkasovaného vstupného (o 114,6 %) a tržeb za vlastní výkony (o 16,6 %). Celkové výnosy se zvýšily o 14,7 %, zatímco náklady o 15,6 % a dosažený hospodářský výsledek vzrostl o necelá 2,5 % (o více než 516 mil. Kč). V důsledku vyššího nárůstu tržeb za vlastní výkony v porovnání s celkovými výdaji se zvýšil stupeň soběstačnosti, který odpovídá relaci mezi tržbami za vlastní výkony a celkovými výdaji (z 88,7 % na 89,4 %). Naopak poklesla celková zisková marže odrážející vztah mezi čistým ziskem a tržbami za vlastní výkony (z 7,5 % na 6,2 %). Co se sektorového pohledu týče, ke zvýšení stupně soběstačnosti a ziskové marže došlo v tradičním a uměleckém sektoru a ke zvýšení stupně soběstačnosti v kreativním sektoru.

Z významných hospodářských ukazatelů je namístě uvést také mírné meziroční zvýšení investičních výdajů (o více než 1,7 mld. Kč, tj. o 10,9 %).

V porovnání s rokem 2021 se v roce 2022 zvýšila úroveň makroekonomických ukazatelů. O necelých 12 % vzrostla celková produkce, o 17 % mezispotřeba a o téměř 6 % hrubá přidaná hodnota. HDP vytvořený v kultuře se zvýšil o 7,2 % a podíl kultury na celostátním HDP klesl z 1,65 % na 1,59 %.

Příznivě se naopak meziročně vyvíjel ukazatel průměrných mezd. V podmínkách sníženého celkového počtu pracujících v kultuře a zvýšeného přepočteného počtu zaměstnanců (o -1,2 % a 2,1 %) došlo k meziročnímu nárůstu nominální průměrné mzdy o 5,9 %. Reálně však průměrná mzda o 8,02 % poklesla. Výše průměrné mzdy v kultuře však za celostátní průměrnou mzdou stále zaostává (v r. 2022 o 5,2 %).

Z ostatních ukazatelů hospodaření je ve sledovaném roce potřeba upozornit na záporné saldo zahraničního obchodu ve výši 5,3 mld. Kč. V rámci jednotlivých kulturních oblastí zaznamenaly pokles hospodářských výsledků především audiovizuální a interaktivní média a periodický a neperiodický tisk. Nejvyšší meziroční nárůst nastal v oblasti reklamy (o 1,12 mld. Kč), dále v kulturním dědictvím a výtvarném umění.

S hodnocením výsledků roku 2022, který lze považovat za rok spojený s ukončením pandemie covidu-19, se přirozeně nabízejí dvě otázky, na které nejsou příliš snadné odpovědi. První z nich se týká **ekonomického dopadu pandemie na kulturu** a druhá možnosti **dosažení či překonání předpandemické úrovně činnosti** a hospodaření tj. úrovně roku 2019.

Co se první otázky týče, představuje dosažená kumulovaná **makroekonomická ztráta** za léta 2020 -2022 na HPH zhruba **7 mld. Kč**.

Mikroekonomickou ztrátu – projevující se na výsledku hospodaření – lze v kumulované výši odhadovat v úrovni **11,5 mld. Kč**.

Součet **individuálních ztrát** (na nevyplacených honorářích a OON) představuje téměř **4,8 mld. Kč**. Z toho 3,0 mld. Kč se vztahují k nevyplaceným honorářům u vydavatelů. Jak je patrné, pracovníci odměňovaní v rámci ostatních osobních nákladů a honorářů byli – na rozdíl od zaměstnanců – dopady pandemie zasaženi mnohem výrazněji.

Nutno dodat, že výše uvedené ztráty postihly sice navzájem související, ale jinak zcela rozdílné úrovně ekonomické činnosti a nelze je sčítat.

Dosažení či překonání předpandemické úrovně je aktuální i v měřítku celé ekonomiky. **Co se kultury týče, při jejím hodnocení jako celku** se ukazuje, že některé základní ukazatele roku 2022 v nominálním vyjádření překonaly výchozí úroveň roku 2019 (hospodářský výsledek, tržby, investice, průměrná mzda). Jinak tomu však je v případě, že zohledníme rozdíly v úrovni cen, tj. výši inflace v jednotlivých letech 2020–2022 (3,2 %, 3,8 % a 15,1 %).

V této „reálné“ výši by nebyly jmenované ukazatele roku 2019 zatím dosaženy. Např. hospodářský výsledek by byl v porovnání s rokem 2019 o 2,2 %, tržby o 0,5 %, investice o 17,6 % a průměrná mzda o 5,6 % nižší.

Zatímco kultura v celku dosáhla úrovně roku 2019 alespoň v nominální úrovni, tak **v kulturních aktivitách zaměřených na publikum** (kulturní dědictví a scénické umění) tomu tak ještě zdaleka nebylo. Výsledky roku 2022 v rozhodujících ukazatelích zůstaly o 5 až 20 % pod úrovní roku 2019. Např. v ukazateli hospodářského výsledku to bylo o 8,9 %, stejně tak i ve stupni soběstačnosti, v investicích o 4,5 % a v návštěvnosti až o 19,6 %.

Konečně **tržně orientované kulturní aktivity**, mezi které můžeme zařadit tisk, audiovizuální média, architekturu, reklamu a design prošly pandemickým obdobím

minimálně zasaženy. Hospodářský výsledek a tržby z vlastní činnosti v roce 2022 překročily úroveň roku 2019 o více než 20 %, stupeň soběstačnosti a zisková marže se v obou obdobích v zásadě rovnaly.

Pandemické období nepřineslo naší kultuře jen ekonomické ztráty, ale i další škody nemateriální a stěží vyčíslitelné. Ve svých důsledcích však mohou být stejně, popř. i více závažné.

4. Seznam zkratk

CZ-COICOP	Klasifikace individuální spotřeby
CZ-ISCO	Klasifikace zaměstnání
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČSÚ	Český statistický úřad
ESA	Evropský systém účtů
ESSnet Culture	European Statistical System Network on Culture
EUROSTAT	Statistický úřad Evropské unie
HDP	Hrubý domácí produkt
HPH	Hrubá přidaná hodnota
MK	Ministerstvo kultury
NI	Neziskové instituce
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
NÚLK	Národní ústav lidové kultury
SBS	Structural business statistics (Podniková strukturální statistika)
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil

5. Použité zdroje a literatura

1. Systém účtů kultury. Praha: NIPOS, 2011, 2014, 2017 a 2023.
2. Výsledky účtu kultury ČR za rok 2010–2021. Praha: NIPOS, 2012–2023
3. Vyhodnocení časové řady výsledků satelitního účtu kultury ČR za období let 2010–2016. Praha: NIPOS, 2017.
4. ESSnet on Culture statistics 2009–2011, Task Force 1: Framework and definitions (Final Report 2011).
5. National report on public expenditure. Eries, 2004.
6. The Economy of Culture. Studie KEA European Affairs pro Evropskou komisi, 2006.
7. Statistická zjišťování ČSÚ a NIPOS a administrativní zdroje dat MF, doplňková zjišťování provedená NIPOS.
8. Tabulky dodávek a užití ČSÚ za rok 2021 a 2022.
9. Klasifikace ekonomických činností (CZ- NACE). Praha: ČSÚ, 2008.

6. Přílohy

Příloha 1 Seznam a definice ekonomických činností v oblasti kultury podle klasifikace CZ-NACE

Tradiční a umělecký sektor		
Oblast	Kategorie CZ-NACE	Ekonomická činnost
Kulturní dědictví	91.01	Činnosti knihoven a archivů
	91.02	Činnosti muzeí
	91.03	Provozování kulturních památek, historických staveb a obdobných turistických zajímavostí
	47.78 (část)	Ostatní maloobchod s novým zbožím ve specializovaných prodejnách
	47.79 (část)	Maloobchod s použitým zbožím v prodejnách
Scénická umění	72.20 (část)	Pouze činnosti týkající se archeologie
	90.01	Scénická umění
	90.02	Podpůrné činnosti pro scénická umění
Výtvarná umění	90.04	Provozování kulturních zařízení
	90.03	Umělecká tvorba
Kulturní a umělecké vzdělávání	74.20	Fotografické činnosti
	85.52	Umělecké vzdělávání
Umělecká řemesla	odd. 14,15,16,17,23,25,31,32 (vybrané části)	Vybraná umělecká řemesla
Audiovizuální a mediální sektor		
Oblast	Kategorie CZ-NACE	Ekonomická činnost
Knihy a tisk	58.11	Vydávání knih
	58.13	Vydávání novin
	58.14	Vydávání časopisů a ostatních periodických publikací
	74.30	Překladatelské a tlumočnické činnosti
	47.61	Maloobchod s knihami
	47.62	Maloobchod s novinami, časopisy a papírnickým zbožím
	63.91	Činnosti zpravodajských tiskových kanceláří a agentur
Hudba	59.20	Požizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti
	47.63 (50 %)	Maloobchod s audio- a videozáznamy
Film a video	59.11	Produkce filmů, videozáznamů a televizních programů
	59.12	Postprodukce filmů, videozáznamů a televizních programů
	59.13	Distribuce filmů, videozáznamů a televizních programů
	59.14	Promítání filmů
	77.22	Pronájem videokazet a disků
	47.63 (50 %)	Maloobchod s audio- a videozáznamy
Rozhlas	60.10	Rozhlasové vysílání
Televize	60.20	Tvorba televizních programů a televizní vysílání
Videohry	58.21	Vydávání počítačových her
Kreativní sektor		
Oblast	Kategorie CZ-NACE	Ekonomická činnost
Architektura	71.11	Architektonické činnosti
Reklama	73.11	Činnosti reklamních agentur
Design	74.10	Specializované návrhářské činnosti

Příloha 2 Seznam a definice zaměstnání v oblasti kultury podle klasifikace CZ-ISCO

Kategorie CZ-ISCO	Zaměstnání
2161	Stavební architekti
2162	Zahradní a krajinní architekti
2163	Průmysloví a produktoví designéři, módní návrháři
2166	Grafici a výtvarníci v multimédiích
2354	Lektoři a učitelé hudby na ostatních školách
2355	Lektoři a učitelé umění na ostatních školách
2621	Specialisté archiváři, kurátoři a správci památkových objektů
2622	Specialisté v knihovnách a v příbuzných oblastech
2641	Spisovatelé a příbuzní pracovníci
2642	Redaktoři, novináři a příbuzní pracovníci
2643	Překladatelé, tlumočníci a jazykovědci
2651	Výtvarní umělci
2652	Hudebníci, zpěváci a skladatelé
2653	Tanečníci a choreografové
2654	Režiséři, dramaturgové, produkční a příbuzní specialisté
2655	Herci
2656	Moderátoři v rozhlasu, televizi a ostatní moderátoři
2659	Výkonní umělci a příbuzní specialisté jinde neuvedení
3431	Fotografové
3432	Aranžéři a příbuzní pracovníci
3433	Konzervátoři, restaurátoři a preparátoři a příbuzní pracovníci v galeriích, muzeích a knihovnách
3435	Ostatní odborní pracovníci v oblasti umění a kultury
3521	Technici v oblasti vysílání a audiovizuálních záznamů
4411	Knihovníci
7312	Výrobci a opraváři hudebních nástrojů, ladiči
7313	Klenotníci, zlatníci a šperkaři
7314	Keramici a pracovníci v příbuzných oborech
7315	Skláři, brusiči skla, výrobci bižuterie a skleněných ozdob
7316	Malíři, rytci a příbuzní pracovníci pro zdobení skla, keramiky, kovu, dřeva a jiných materiálů
7317	Tradiční zpracovatelé dřeva, proutí a příbuzných materiálů
7318	Tradiční zpracovatelé textilu, kůží a příbuzných materiálů
7319	Pracovníci v oblasti uměleckých a tradičních řemesel jinde neuvedení

7. Tabulky

Tabulka 1a Zdroje financování kultury podle kulturních oblastí v roce 2022*)	33
Tabulka 1b Zdroje financování kultury v časové řadě 2015–2022 ¹⁾	34
Tabulka 2 Finanční zdroje podle poskytovatelů kulturních služeb ve vybraných letech	35
Tabulka 3 Příjmy a výdaje kulturních institucí podle kulturních oblastí v roce 2022..	36
Tabulka 4 Příjmy a výdaje kulturních institucí podle poskytovatelů kulturních služeb v roce 2022	37
Tabulka 5a Zaměstnanost a mzdy v kultuře podle poskytovatelů kulturních služeb v roce 2022	38
Tabulka 5b Zaměstnanost v kultuře podle kulturních oblastí v roce 2022 ¹⁾ (s využitím Výběrového šetření pracovních sil)	39
Tabulka 6 Zdroje a rozsah investic v kultuře podle poskytovatelů kulturních služeb v roce 2022	40
Tabulka 7 Makroekonomické ukazatele podle kulturních oblastí v roce 2022 (odhad)	41
Tabulka 8 Zahraniční obchod s kulturním zbožím a službami v roce 2022.....	42
Tabulka 9 Základní ekonomické ukazatele kultury za rok 2022	43
Tabulka 10 Vybrané ekonomické ukazatele v trojsektorovém členění kultury za rok 2022 (sl. 3–5 odhad)	44
Tabulka 11 Časové řady základních ekonomických ukazatelů kultury za vybraná léta období 2010–2022	45
Tabulka 12 Počet vybraných poskytovatelů kulturních služeb v roce 2022	46
Tabulka 13 Návštěvnost kulturních zařízení podle poskytovatelů kulturních služeb v letech 2010–2022.....	47

Tabulka 1a Zdroje financování kultury podle kulturních oblastí v roce 2022*)

v mil. Kč

OBLAST	Veřejný sektor			Soukromý sektor				Zahraniční zdroje			ZDROJE CELKEM
	Ústřední vládní instituce	Místní vládní instituce	Veřejný sektor celkem	Přímé výdaje domácností	Podniky	Nevládní neziskové instituce	Soukromý sektor celkem	Evropské strukturální fondy	Jiné mezinárodní instituce	Zahraniční zdroje celkem	
Kulturní dědictví	5 790	11 978	17 768	4 772	3 614	391	8 777	556	83	639	27 185
Scénické umění	1 794	5 389	7 184	4 275	2 158	752	7 185	53	89	142	14 511
Výtvarné umění	55	67	121	6 538	14 068	44	20 650	3	6	9	20 780
Periodický a neperiodický tisk	54	24	78	10 381	25 087	2	35 469	4	0	4	35 550
Audiovizuální a interaktivní média	1 753	1 143	2 895	31 720	28 516	4 240	64 476	4	1 308	1 312	68 684
Architektura	-	-	-	338	35 282	0	35 620	-	-	-	35 620
Reklama	-	-	-	275	101 062	-	101 337	-	-	-	101 337
Umělecké vzdělávání	50	8 347	8 397	1 477	-	-	1 477	-	0,127	-	9 874
Správa a podpora kulturní činnosti	3 038	23	3 061	207	410	427	1 044	-	0,002	0	4 105
Neznámá oblast	416	9 245	9 660	-	-	-	-	-	-	-	9 660
CELKEM	12 950	36 216	49 166	59 983	210 198	5 854	276 035	620	1 486	2 106	327 307

*) finanční zdroje představují celkové příjmy snížené o zaplacené daně a poplatky a naopak zvýšené o investiční dotace, vlastní vklady a zvýšené (snížené) o změnu stavu úvěrů a půjček

Tabulka 1b Zdroje financování kultury v časové řadě 2015–2022^{*)}

v mil. Kč

Rok	Veřejný sektor				Soukromý sektor			Zahraniční zdroje			ZDROJE CELKEM
	Ústřední vládní instituce	Místní vládní instituce	Veřejný sektor celkem	Přímé výdaje domácností	Podniky	Nevládní neziskové instituce	Soukromý sektor celkem	Evropské strukturální fondy	Jiné mezinárodní instituce	Zahraniční zdroje celkem	
2015	8 739	25 543	34 282	44 886	141 149	3 545	189 580	846	1 901	2 746	226 608
2016	9 379	24 222	33 600	47 904	143 326	6 054	197 284	219	1 787	2 006	232 890
2017	10 121	25 668	35 789	49 755	159 312	5 668	214 735	114	1 596	1 709	252 234
2018	11 507	29 922	41 429	51 992	174 126	2 561	228 679	417	2 220	2 636	272 744
2019	13 073	29 973	43 046	57 396	170 262	1 954	229 612	543	1 451	1 994	274 652
2020	14 222	32 524	46 746	52 054	157 586	3 000	212 639	1 000	1 123	2 124	261 508
2021	15 179	32 357	47 536	57 184	174 444	2 829	234 457	681	1 351	2 031	284 025
2022	12 950	36 216	49 166	59 983	210 198	5 854	276 035	620	1 486	2 106	327 307

^{*)} finanční zdroje představují celkové příjmy snížené o zaplacené daně a poplatky a naopak zvýšené o investiční dotace, vlastní vklady a zvýšené (snížené) o změnu stavu úvěrů a půjček

Tabulka 2 Finanční zdroje podle poskytovatelů kulturních služeb ve vybraných letech

v mil. Kč

Rok	Historická památka	Muzeum a galerie	Archiv	Knihovna	Divadlo	Hudební soubor	Festival	Kulturní dům	Výstavní sál	Rozhlas	Televize	Ostatní poskytovatelé
2015	3 146	6 341	1 559	3 238	5 343	1 307	1 250	3 328	614	4 945	20 256	175 283
2017	3 095	7 133	1 903	3 493	6 445	1 305	1 612	3 409	830	4 500	19 829	198 679
2018	3 276	8 099	1 922	4 021	7 993	1 628	1 505	4 035	981	4 804	21 732	212 748
2019	4 092	9 075	1 679	4 132	8 146	1 855	1 632	4 640	826	4 361	22 948	211 266
2020	3 519	8 652	1 764	4 551	7 034	1 637	907	3 943	519	3 994	23 671	201 319
2021	3 562	9 150	1 989	4 397	7 176	1 665	1 046	4 229	615	4 374	23 800	222 021
2022	4 163	8 734	1 986	4 766	8 450	1 902	2 199	5 358	594	4 170	26 041	270 462
Index 2022/2021 (%)	116,9	95,5	99,8	108,4	117,7	114,2	210,3	126,7	96,6	95,4	109,4	121,8
Index 2022/2019 (%)	101,7	96,2	118,3	115,3	103,7	102,5	134,7	115,5	72,0	95,6	113,5	128,0

Tabulka 3 Příjmy a výdaje kulturních institucí podle kulturních oblastí v roce 2022

v mil. Kč

OBLAST	Příjmy (výnosy) celkem	z toho	Výdaje (náklady) celkem	v tom			Rozdíl příjmů (výnosů) a výdajů (nákladů)
		tržby za vlastní výkony		spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb	osobní náklady	ostatní výdaje (náklady)	
Kulturní dědictví	28 389	13 014	27 884	7 938	11 157	8 788	505
Scénické umění	18 922	5 847	19 128	7 696	8 871	2 561	-206
Výtvarné umění	21 215	19 970	18 675	12 411	2 273	3 991	2 540
Periodický a neperiodický tisk	42 691	40 396	39 853	20 438	7 476	11 938	2 838
Audiovizuální a interaktivní média	68 239	57 586	65 747	47 035	9 165	9 548	2 492
Architektura	36 461	34 904	31 961	22 799	6 137	3 026	4 499
Reklama	102 897	96 843	94 213	63 461	11 528	19 223	8 684
Umělecké vzdělávání	1 421	682	1 280	533	605	142	141
Správa a podpora kulturní činnosti	3 851	1 290	3 830	1 380	1 847	604	21
CELKEM	324 086	270 533	302 571	183 692	59 058	59 821	21 515

Tabulka 4 Příjmy a výdaje kulturních institucí podle poskytovatelů kulturních služeb v roce 2022

v mil. Kč

POSKYTOVATEL	Příjmy (výnosy) celkem	z toho	Výdaje (náklady) celkem	v tom			Rozdíl příjmů (výnosů) a výdajů (nákladů)
		tržby za vlastní výkony		spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb	osobní náklady	ostatní výdaje (náklady)	
Historická památka	3 796	2 040	3 822	1 503	1 421	899	-26
Muzea a galerie	8 352	1 463	8 172	2 660	4 254	1 258	180
Archiv	1 954	256	2 251	793	1 286	172	-297
Knihovna	4 567	186	4 561	1 187	3 014	360	6
Divadlo	8 210	2 500	8 305	2 367	4 356	1 583	-95
Hudební soubor	1 814	413	1 901	485	1 328	87	-87
Festival	2 117	855	2 141	1 331	640	170	-24
Kulturní dům	5 140	1 478	5 157	2 446	2 109	601	-17
Výstavní sál	575	297	592	288	193	111	-16
Rozhlas	4 223	2 757	4 227	2 343	1 608	276	-5
Televize	26 932	19 485	27 923	16 473	4 642	6 807	-991
Ostatní poskytovatelé	256 407	225 503	233 519	151 815	34 207	47 497	22 888
CELKEM	324 086	257 233	302 571	183 692	59 058	59 821	21 515

Tabulka 5a Zaměstnanost a mzdy v kultuře podle poskytovatelů kulturních služeb v roce 2022

POSKYTOVATEL	Pracovníci v kultuře					Mzdy zaměstnancův kultuře	
	Celkem	Zaměstnanci			Dobrovolníci	Mzdové prostředky celkem (v tis. Kč)	Průměrná měsíční mzda v Kč
		Celkem	z toho				
			povolání kulturního charakteru	povolání neznámého charakteru			
Historická památka	3 344	2 532	499	2 033	812	1 026 061	33 770
Muzeum a galerie	8 053	6 967	3 261	3 706	1 086	2 898 365	34 668
Archiv	1 930	1 921	-	1 921	9	935 436	40 579
Knihovna	5 499	5 490	4 830	660	9	2 088 378	31 783
Divadlo	9 175	7 413	2 999	4 414	1 762	3 027 158	34 030
Hudební soubor	1 629	1 614	1 332	282	15	800 042	41 307
Kulturní dům	7 079	4 279	2 156	2 123	2800	1 385 363	26 980
Výstavní sál	878	648	-	648	230	132 382	17 024
Rozhlas	1 797	1 797	944	853	-	987 552	45 796
Televize	4 226	4 226	3 909	317	-	3 118 933	61 503
Organizace ochrany autorských práv a podpora kultury	3 738	3 003	-	3003	735	1 334 743	37 039
Ostatní poskytovatelé	61 652	44 492	1 779	42 713	17 160	20 958 417	39 255
CELKEM	109 000	84 382	21 709	62 673	24 618	38 692 830	38 212

Pozn.: Datovými zdroji jsou šetření Kult (MK) a Kult 6-01, P 5-01, Šetření neziskových institucí ČSÚ a doplňková zjišťování NIPOS.

Tabulka 5b Zaměstnanost v kultuře podle kulturních oblastí v roce 2022¹⁾ (s využitím Výběrového šetření pracovních sil)

OBLAST	Počet pracujících osob celkem ²⁾	z toho podle typu úvazku			v tom podle charakteru povolání		
		zaměstnanci		podnikatelé	v organizaci s převažující kulturní činností		Povolání kulturního charakteru v organizaci s převažující jinou než kulturní činností ³⁾
		celkem	na plný úvazek		povolání kulturního charakteru	povolání „ne-kulturního“ charakteru	
Kulturní dědictví	23 226	20 528	15 587	2 633	8 994	14 232	.
Scénické umění	22 126	14 595	12 562	7 487	14 402	7 724	.
Výtvarné umění	22 532	5 143	4 469	17 146	20 469	2 063	.
Periodický a neperiodický tisk	29 812	17 074	14 066	12 655	16 297	13 516	.
Audiovizuální a interaktivní média	18 461	12 043	11 015	6 409	11 040	7 420	.
Architektura	27 579	14 370	12 699	13 138	10 370	17 209	.
Reklama	26 201	13 573	11 044	12 323	4 905	21 296	.
Umělecké vzdělávání	10 855	9 135	6 186	1 712	8 768	2 087	.
Správa a podpora kult. činnosti ⁴⁾	.	.	.	.	.	.	.
Nezařazeno do žádné oblasti	40 835	27 025	23 710	13 475	.	.	40 835
CELKEM	221 628	133 487	111 338	86 977	95 246	85 548	40 835

¹⁾ Jedná se o průměr let 2021-2023. Od roku 2023 došlo k metodické změně ve výpočtu vah.

²⁾ Počet pracujících osob zahrnuje zaměstnance (na základě pracovní smlouvy či dohody), podnikatele (se zaměstnanci či bez zaměstnanců) a pomáhající rodinné příslušníky. Pomáhající rodinní příslušníci nejsou zahrnuti v podrobnějším členění.

³⁾ Část vybraných povolání se prolíná různými kulturními oblastmi, a není proto možné s jistotou určit, do které oblasti spadají (např. herci mohou spadat jak do oblasti interpretačního umění v rámci svých divadelních aktivit, tak do oblasti audiovizuálních a interaktivních médií v rámci aktivit spojených s filmem či do oblasti reklamy). Proto nejsou kulturní povolání mimo kulturní organizace zařazena do konkrétní oblasti a jsou analyzována pouze jako celek.

⁴⁾ Údaje o zaměstnanosti v rámci správních činností spojených s kulturou a činností organizací na podporu kultury nelze v čtyřmístném členění NACE z Výběrového šetření pracovních sil získat.

Tabulka 6 Zdroje a rozsah investic v kultuře podle poskytovatelů kulturních služeb v roce 2022

v mil. Kč

POSKYTOVATEL	Investice	Zdroje investic				Z celkových investic		
		státní	ze zahraničí	z toho		vlastní a jiné	hmotný majetek	nehmotný majetek
				EU				
Historická památka	1 165	145	46	40	974	800	365	
Muzeum a galerie	1 476	1 265	364	364	-	1 327	149	
Archiv	193	89	-	-	105	162	31	
Knihovna	318	279	7	5	32	294	24	
Divadlo	371	169	10	-	192	259	112	
Hudební soubor	37	89	5	-	-	35	2	
Festival	4	0	-	-	4	4	-	
Kulturní dům	252	68	16	1	168	249	3	
Výstavní sál	16	6	-	-	9	15	1	
Rozhlas	149	-	-	-	149	121	29	
Televize	2 694	0	0	-	2 694	836	1 859	
Ostatní poskytovatelé	10 820	38	8	8	10 775	8 164	2 656	
CELKEM	17 495	2 147	456	418	15 102	12 266	5 230	

Pozn.: Zdroje investic se nemusí rovnat investičním výdajům v daném roce (investice nemusí být realizovány ve výši přijatých zdrojů).

Tabulka 7 Makroekonomické ukazatele podle kulturních oblastí v roce 2022 (odhad)

v mil. Kč

OBLAST	Organizace s převažující kulturní činností				Produkce kulturního zboží a služeb organizací s převažující ne-kulturní činností ¹⁾
	Produkce ¹⁾	Mezispotřeba ²⁾	Hrubá přidaná hodnota	Podíl jednotlivých oblastí na celkové hrubé přidané hodnotě (%)	
Kulturní dědictví	21 433	8 135	13 298	9,5	.
Scénické umění	19 464	9 647	9 817	7,0	.
Výtvarné umění	21 182	13 965	7 217	5,1	.
Periodický a neperiodický tisk	33 461	15 085	18 375	13,1	.
Audiovizuální a interaktivní média	79 813	44 542	35 270	25,1	.
Architektura	34 679	21 658	13 021	9,3	.
Reklama	90 265	62 067	28 198	20,0	.
Umělecké vzdělávání	14 849	2 862	11 987	8,5	.
Správa a podpora kulturní činnosti	5 229	1 746	3 483	2,5	.
CELKEM	320 375	179 708	140 667	100,0	139 651

Tabulka 8 Zahraniční obchod s kulturním zbožím a službami v roce 2022

v mil. Kč

OBLAST	EU			USA		Ostatní svět		CELKEM	
	Vývoz	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Saldo
Kulturní dědictví	732	1 673	28	236	27	321	787	2 231	-1 444
Scénické umění	1 142	676	159	322	446	1 193	1 747	2 191	-444
Výtvarné umění	2 315	3 202	193	111	524	1 770	3 031	5 084	-2 052
Periodický a neperiodický tisk	9 881	7 702	575	588	3 683	3 820	14 140	12 110	2 031
Audiovizuální a interaktivní média	12 142	14 253	6 124	3 081	2 450	3 284	20 717	20 618	99
Architektura	47	107	0,010437	5	124	16	171	128	43
Reklama	10 942	14 905	869	736	3 649	3 353	15 460	18 994	-3 534
Umělecké vzdělávání	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Správa a podpora kulturní činnosti	.	.	.	.	.	.	.	.	.
CELKEM	37 202	42 518	7 948	5 079	10 903	13 758	56 053	61 355	-5 302

Tabulka 9 Základní ekonomické ukazatele kultury za rok 2022

OBLAST	Veřejné zdroje		Úroveň hospodaření		Zaměstnanci		Mzdy		Investice		Hrubá přidaná hodnota		
	v mil. Kč	podíl na sektoru (%)	stupeň soběstačnosti (%)	zisková marže (%)	počet	podíl na sektoru (%)	průměrná měsíční mzda v Kč	index k průměrné mzdě sektoru	v mil. Kč	podíl krytý dotacemi a granty (%)	v mil. Kč	podíl na sektoru (%)	
Kulturní dědictví	17 768	36,1	46,7	2,6	19 182	22,7	33 599	87,9	3 343	72,9	13 298	9,5	
Scénické umění	7 184	14,6	30,6	x	15 934	18,9	29 612	77,5	692	50,0	9 817	7,0	
Výtvarné umění	121	0,2	106,9	10,6	5 150	6,1	22 053	57,7	917	4,5	7 217	5,1	
Periodický a neperiodický tisk	78	0,2	101,4	5,6	10 361	12,3	39 635	103,7	1 309	0,4	18 375	13,1	
Audiovizuální a interaktivní média	2 895	5,9	87,6	2,0	8 800	10,4	56 553	148,0	5 289	1,0	35 270	25,1	
Architektura	-	0,0	109,2	10,8	7 769	9,2	43 307	113,3	2 415	-	13 021	9,3	
Reklama	-	0,0	102,8	7,5	13 274	15,7	45 272	118,5	3 495	-	28 198	20,0	
Umělecké vzdělávání	8 397	17,1	53,3	17,7	909	1,1	36 546	95,6	16	-	11 987	8,5	
Správa a podpora kulturní činnosti a neznámá oblast	12 722	25,9	33,7	0,1	3 003	3,6	37 039	96,9	18	-	3 483	2,5	
CELKEM	49 166	100,0	89,4	6,2	84 382	100,0	38 212	100,0	17 495	16,2	140 667	100,0	
z toho	Tradiční a umělecký sektor	33 469	68,1	54,2	5,5	40 216	47,7	30 833	80,7	4 694	60,2	40 001	28,4
	Audiovizuální a mediální sektor	2 973	6,0	92,8	3,5	19 161	22,7	47 405	124,1	6 598	0,2	53 646	38,1
	Kreativní sektor	2	0,01	104,6	8,5	22 002	26,1	43 854	114,8	6 185	0,02	43 537	31,0
	Správa a podpora kulturní činnosti	3 061	6,2	33,7	0,1	3 003	3,5	37 039	96,9	18	-	3 483	2,5

Tabulka 10 Vybrané ekonomické ukazatele v trojsektorovém členění kultury za rok 2022 (sl. 3–5 odhad)

v mil. Kč

SEKTOR	OBLAST	Příjmy (výnosy) celkem	Výdaje (náklady) celkem	Počet zaměstn. (přepoč.) v osobách	Výdaje na investice	Hodnota produkce ¹⁾	Mezi-spotřeba ¹⁾	Hrubá přidaná hodnota ¹⁾	Export zboží a služeb	Import zboží a služeb	Počet právnických a fyzických osob	NACE
TRADIČNÍ A UMĚLECKÝ SEKTOR	Kulturní dědictví	28 389	27 884	19 182	3 343	21 433	8 135	13 298	787	2 231	13 950	91.01, 91.02, 91.03, 72.20 (část), 47.78, 47.79 ²⁾
	Scénické umění	18 922	19 128	15 934	692	19 464	9 647	9 817	1 747	2 191	4 807	90.01, 90.02, 90.04
	Výtvarné umění ³⁾	7 039	5 624	1 520	227	7 950	4 767	3 183	1 096	869	6 590	74.20, 90.03
	Umělecké vzdělávání	1 421	1 280	909	16	14 849	2 862	11 987	.	.	463	85.52
	Umělecká řemesla	7 279	7 041	2 671	416	6 194	4 479	1 716	1 786	3 842	1 400	odd. 14, 15, 16, 17, 23, 25, 31, 32 (vybrané ekonomické činnosti)
	Sektor celkem	63 050	60 955	40 216	4 694	69 891	29 890	40 001	5 416	9 133	22 486	
AUDIOVIZUÁLNÍ A MEDIÁLNÍ SEKTOR	Film a video	28 680	27 664	1 354	1 069	30 564	20 577	9 987	15 845	11 003	2 822	59.11, 12, 13, 14, 77.22, 47.63 (část)
	Hudba	3 499	3 005	196	54	3 657	2 050	1 607	3 533	4 017	333	59.20, 47.63 (část) ²⁾
	Rozhlas	4 223	4 227	1 797	149	5 611	2 616	2 995	i.d.	i.d.	125	60.10
	Televize	26 932	27 923	4 226	2 694	35 783	18 393	17 390	124	i.d.	1 549	60.20
	Knihy a tisk	42 691	39 313	10 361	1 309	33 461	15 085	18 375	14 140	12 110	16 670	58.11, 13, 14, 63.91, 74.30, 47.61, 62 ²⁾
	Videohry	4 906	3 499	1 227	1 323	4 198	907	3 291	.	.	840	58.21
	Sektor celkem	110 930	105 630	19 161	6 598	113 273	59 628	53 646	i.d.	i.d.	22 339	
KREATIVNÍ SEKTOR	Architektura	36 461	31 961	7 769	2 415	34 679	21 658	13 021	171	128	21 470	71.11
	Reklama	102 897	94 213	13 274	3 495	90 265	62 067	28 198	15 460	18 994	14 520	73.11
	Design	6 897	6 010	959	275	7 038	4 720	2 318	149	373	43 278	74.10
	Sektor celkem	146 254	132 185	22 002	6 185	131 982	88 445	43 537	15 780	19 495	79 268	
Správa a podpora kulturní činnosti		3 851	3 830	3 003	18	5 229	1 746	3 483	.	.	1 074	84.11, 12 (část), 94.99.2
KULTURA CELKEM		324 086	302 601	84 382	17 495	320 375	179 708	140 667	56 053	61 355	125 167	

1) odhad na základě vlastních propočtů z údajů národního účetnictví

2) údaje za maloobchod se vztahují jen ke sloupcům 1 až 6

3) bez designu a uměleckých řemesel

Tabulka 11 Časové řady základních ekonomických ukazatelů kultury za vybraná léta období 2010–2022

OBLAST	2010	2015	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021 (%)	Index 2022/2010 (%)
Veřejné zdroje celkem v mil. Kč	36 283	34 282	43 046	46 746	47 536	49 166	103,4	135,5
Náklady celkem v mil. Kč	219 816	201 846	244 269	228 481	261 647	302 571	115,6	137,6
Výnosy celkem v mil. Kč	229 110	218 448	262 119	248 835	282 646	324 086	114,7	141,5
Stupeň soběstačnosti (v %)	87,1	87,9	90,3	87,5	88,7	89,4	100,8	102,6
Počet zaměstnanců v osobách	87 018	89 330	83 113	79 976	82 659	84 382	102,1	97,0
Průměrná hrubá měsíční mzda v Kč	24 406	25 966	32 835	34 639	36 093	38 212	105,9	156,6
Investice v mil. Kč	13 748	13 578	17 334	14 627	15 774	17 495	110,9	127,3
Hrubá přidaná hodnota v mld. Kč ¹⁾	86,1	89,5	122,8	115,8	133,1	140,7	105,7	163,4
Hrubý domácí produkt v mld. Kč ¹⁾	59,5	62,7	93,1	84,0	100,5	107,7	107,2	181,0
Podíl kultury na hrubé přidané hodnotě (v %) ¹⁾	2,40	2,16	2,35	2,23	2,40	2,29	95,4	95,4
Podíl kultury na HDP (v %) ¹⁾	1,50	1,36	1,61	1,47	1,65	1,59	96,4	106,0

1) využita výrobní metoda propočtu HDP; za rok 2022 odhad z předběžných dat

Tabulka 12 Počet vybraných poskytovatelů kulturních služeb v roce 2022

POSKYTOVATEL	Kulturní podniky a instituce celkem	v tom		
		státní	soukromé	ostatní
Historická památka	348	223	60	65
Muzea a galerie	453	363	46	44
Knihovna	5 256	5 256	0	0
Výstavní sál	228	97	65	66
Divadlo	321	74	78	169
Hudební soubor	37	11	6	20
Rozhlas	42	2	40	-
Televize	124	13	111	-
Festival	515	148	84	283
Kulturní dům	599	519	30	50
Vydavatelé neperiodického a periodického tisku	722	89	557	76
CELKEM	8 645	6 795	1 077	773

Tabulka 13 Návštěvnost kulturních zařízení podle poskytovatelů kulturních služeb v letech 2010–2022

POSKYTOVATEL	Počet návštěv kulturních zařízení na 10 tis. obyvatel							
	2010	2015	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021 (%)	Index 2022/2010 (%)
Historické památky	10 973	12 412	14 038	6 966	7 782	11 755	151,1	107,1
Muzea a galerie	8 863	11 260	13 781	6 424	6 651	10 772	162,0	121,5
Knihovny	21 067	22 410	20 715	12 234	11 886	16 525	139,0	78,4
Výstavní sály	2 210	1 973	2 254	1 007	875	1 470	168,0	66,5
Kina	13 537	12 959	18 319	6 385	7 142	12 819	179,5	94,7
Divadla	6 829	7 148	8 136	2 942	3 223	7 037	218,3	103,0
Koncertní sály (soubory a festivaly)	2 093	2 754	4 365	2 363	1 846	3 132	169,7	149,6
Kulturní domy	7 910	8 853	11 180	3 687	4 933	9 516	192,9	120,3
CELKEM	73 482	79 769	92 788	42 008	44 338	73 026	164,7	99,4